

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zsáry

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katoná
eszménynek“

Zrínyi-loboz

Előfizetési ár: fél évre 6.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1944. április 7.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

KRISZTUS FELTÁMADOTT!

(Sp.) Az utolsó vacsora után elment az Olajfák Hegyére, buzgón imádkozott, majd Judás csókja után a katonák elfogták, Pontius Pilátus elé hurcolták, különböző kínzások után a Kálvárián keresztre feszítették és megölték.

De Ő feltámadott! Harmadnap hajnalán, mikor az istenfelő asszonyok szent testét olajokkal akarták meg kenni, már csak az üres sírboltot találták s az ott lévő fényes angyal azt mondta nekik, „Krisztus keresitek? Ő nincs itt, feltámadott!”

Krisztus a felvilágosodást, a haladást prédikálta. A destrukció emberei joggal féltették tőle hűs fazekukat. A szeretet, az egyenlőség, minden ember boldogulása nem felelt meg céljaiknak, mert nekik csak néhány ember uralma s miliónok nyomorgása kellett.

Magyarország is, hosszú kálváriája után most érkezett el a feltámadáshoz. Testét éveken át marcangolták a sötétben bujkáló elemek, százszor elarulták s már-már úgy volt, hogy a judási csók után megjelennek vad hordák képében az istentelenség katonái és elhurcolják szegény hazánkat az új Pilátushoz, aki még kezét sem fog mosni, hanem valószínűleg kéjjel fogja megparancsolni: „Feszítsétek meg!”

De a mi Magyarországnunk, Szent István birodalma, Mária országa még jókor felismerte az őt környező veszedelmet, felébredt jespeléből, eltaszította magától az áruló Judásokat és nagy fényesség között új életre kelt.

Most igenis új életnek nevezzük a közel multban bekövetkezett változást. Akik a nemzetet hamis irányban, a bűkás felé vezették, eltűntek, senki sem siratja őket. A közélet megtisztult salakjától, a vezetést a nemzet, arra teremt, legjobb fiait vették át, ellenségeink pedig, akik már készítették a keresztfát, egyengették a Kálvária útját, hős fiaink vasóklével fogják találkozni.

Húsvét jövele a magabizallság, a megbánás ideje. Húsvét előtt minden keresztény ember számot vet lelkével, penitenciát tart elkövetett bűneiért s megtisztult lelekkel várja a Feltámadás szent ünnepeit.

A klasszikus korban nem hoztak törvényt a hazaárulók ellen, mert ilyen nincs! Az ókor törvényhozói nem tudták elképzelni, hogy akadhat olyan ember, aki az élet, védelmet, kenyeret adó haza ellen az ellenséggel konspiráljon. Sajnos, ma kétezeregy-néhány száz esztendő után ez nem így van.

Ma a Judások itt járnak köztünk. Hamis a szemük, a szavuk, tettük, a judáscsókot lépten nyomon osztogatják, de nem harminc ezüst pénzért, mint hajdani ösük, hanem nehéz milliókért. Ma nem az Olajfák hegyén keresik az imádkozó Krisztust, hanem testét tiporják, lelkét mérgezik és azt akarják, elfáradva, elcsüggedve, boruljon le hóhérai előtt és fogadja a keresztest.

De a nemzet, amely ezer éven át sziklaszilárdan védte a kereszténységet és a nyugati kultúrát, nem fogja a hőhőrbárd alá hajtani fejét, nem ül fel a csábító csóknak, hanem kiveti magából az árulókat és a feltámadt Krisztussal diádala viszi az igazság zászlaját.

Akik pedig vétkeztek a haza ellen, hintsenek hamut fejükre, gondolják meg milyen nagy bűnt követtek, amit semmi vezekléssel sem lehet jóténni.

Mea culpa! A feketézők, akik mindenáron mindent összeszedtek, raktárakat halmoztak és nem gondoltak arra, hogy a hadisegélyen élő honvéd anyja, vagy felesége gyermekeinek nem bír egy falat kenyérhez, vagy egy darab ruhához juttatni, és nem gondoltak arra, hogy a dicsőségesen küzdő honvéd lelkének minő fájdalmat okoznak a hazulról kapott hírek.

Az árdragítók, akik kihasználják mások szorultságát és hatszoros árt követeltek a legszegényebb vásárlóktól is.

A munkanorások, akik tejből vajban fürödve még a kenyérrelvalót sem adták meg munkásaiknak.

És a leggonoszabbak, a hamis hírterjesztők. Akik hallgatva az idegen rádiót és egyéb propagandát, a lelkeket mérgezték meg. Akik leakarták rombolni a belső frontot, akik pezsögő vacsorákat rendeztek minden ellenséges hír hallatára és lekonyult fejjel jártak, mikor csapataink győzelméről értesültek.

Hála az ősi magyar vitézségnek és jellemzilárdságnak, ezek a piszkos hullámok nem bírták elborítani a magyarság sziklavaráit, a kereszténység fényes zászlaját. Belső frontunk a második atlanti fal, dicső hadseregünk pedig annak védelmezője. A Szentírásban benne van, mi lett Judással és az ő harminc ezüst pénzével. Akik követik, olvassák vel, okulhatnak belőle.

Krisztus feltámadott és uralkodni fog örökkön örökké, Magyarország feltámadt és élni fog a világ végezetéig.

Koporsók és bölcsők harca az életért

Az olaszok száz év múlva, a németek százhusz év múlva, mi magyarok pedig kétszáz év múlva kétszerezhetjük meg önmagunkat

Harc a magyar élet legnagyobb ellenségei: az egyke és az egysé ellen. Ez a harc soha nem volt olyan időszerű, mint napjainkban, amikor a háború széles rendeket vág a magyar élet soraiban.

Ezért nem lehetünk közömbösek ezzel a kérdéssel szemben. Célserű tehát, hogy beletekinünk azoknak a számoknak a világába, amelyek biztos képet adnak nemzetünk fejlődéséről. Hogy a magyarság népességügyi helyzetét világosabban lássuk, célserű, ha bekukkantunk azok közé a számoszlopok közé, amelyek Európa népességi viszonyait mutatják. Földrésztünk lakossága 1800-ban csupán 187.7 millió volt. Ez a szám 1850-ig 266.2 millióig, majd rohamosan a századfordulóra 400.6 millióig szaporodott. Európa lakossága az 1930-as évek közepén 505.7 millió fő volt.

A népszaporodás azonban az egyes nemzeteknél nem arányosan történt. Jellemző, hogy szaporodás szempontjából a legerősebb iramot a Magyarországot körülvevő orosz, román és délszláv népek vették, ugyanakkor a latinszármazású franciáknál nagyon szomorú képet mutat a népességi statisztika.

Oroszország lakossága 1800-ban 39 millió, 1850-ben 60 millió, 1900-ban 109 millió, 1930-ban pedig már 127 millió volt.

Nemkevesebbé érdekesek Románia adatai sem. Románia lakossága 1800-ban 2 600 000, 1850-ben 3 millió 900 000, 1900-ban 6 millió 200 ezer, 1930-ban pedig 18 millió 25 ezer volt.

Szerbia 1800-ban még az egymilliónyi lelket sem érte el és csupán 900 000 lelket számlált. 1850-ben már 1 200 000, 1900-ban 2 millió 494 ezer, 1930-ban pedig már 13 millió 880 000 fő tett ki Délslávia lakosságát.

Nézünk csak, hogy a fenti számokhoz viszonyítva, hogyan alakult Magyarország népessége. Hazánkban 1800-ban 10 millió lelket számláltak, 1850-ben 13 millió 450 ezer, 1900-ban 19 millió 255 ezer, 1930-ban pedig csupán 8 millió 685 ezer lakóssal volt Magyarországnak.

Az aránylag legtermészetesebb úton elért orosz szaporodást véve alapul, pa a 14 millió Magyarországot helyett közel harmincmillió Magyarországot állhatna őrt a Kárpátok medencéjében, hogy megvédje Európát.

A népszaporodás legfontosabb tényezője a születés és a halálozás. Ezeknek egyenlege adja a természetes szaporodást. Hiába termékeny valamely nép és hasztalanul magas a születéseinek száma, ha nagymérvű a csecsemőhalálozás és a felnőttek nagyon alacsony korban halnak el. A nemzet jövője csak akkor biztosítható, ha az egyre csökkenő halálozási arányszám mellett kedvező szaporodást érünk el.

Hasonlítsuk össze egy pillanatra Magyarország születési statisztikáját más európai államok születési statisztikájával. Kitűnik az összehasonlítás során, hogy a háború előtt Bulgárián, Oroszországon és Románián kívül alig volt állam, amely nálunk magasabb születési számmal dicsekedhetett volna, az 1930-as évek utáni időben pedig már Jugoszlávia, Lengyelország, Litvánia, Olaszország, Portugália és Spanyolország is magasabb születési indexet ért el. Magyarország születési indexe 1913-ban 33.8 volt, azaz ezer lakóra ennyi születés esett. Ez a szám 1935-ben 21.2-re csökkent. Habár születési statisztikánk európai összehasonlításban talán nem

Köszönetnyilvánítás

Mindazon rokonoknak, barátoknak és ismerősöknek, akik néhai feleségem, illetve édesanyám, Csáktornya elhalt

Tomsics Antalné sz. Vukovics Teréz

volt vashegyi lakos temetésén megjelenetek, koporsóját koszorúkkal díszítették, vagy gyászunkat egyéb módon enyhíteni igyekeztek, ez úton mondunk hálás köszönetet.

Külön köszönetet mondunk a csáktornyai kórházi orvos uraknak fáradhatatlan igyekezetükért és a tisztelendő nővéreknek odaadó ápolásukért.

Tomsics Antal Vashegy és gyászoló gyermekei.

is tulságos nagy visszaesést mutatott, mégis megállapítható, hogy az utolsó negyedévszázad alatt a születési index egyetlen európai államban sem zuhant olyan meredeken, mint Magyarországon.

A születések és halálozások egymás ellen dolgozó adatait megismerve, a következő képet kapjuk: a románok száz év múlva, az olaszok is száz év múlva, a németek százötven év múlva, mi magyarok kétszáz év múlva, az angolok háromszáz év múlva lesznek kétszerannyian, mint ma. Ugyanezen idő alatt a francia nép létszáma csökken.

A magyar fejlődést illetően tehát komoly feladatok állnak előttünk. Kétségtelen, hogy az elmúlt évtized gazdasági válsága volt az, amely nagyon károsan hatott népmozgalmunk alakulására. Amíg 1931-ben és 1932-ben az élveszületések száma a kétszázszázretet is meghaladta, addig 1938-tól kezdve a születések száma 175.000 alatt maradt. Nem egészen tíz év alatt tehát a születések száma egynyolcadával csökkent, aminek káros hatását sokáig érezni fogjuk.

Aki egy kicsit is ismeri a magyar demográfia útjait, annak meg kell állapítania azt a tényt, hogy a magyar szaporodás útja a mostani nagy világgés előtt nem arra irányult, hogy több bölcsőt lássunk a magyar portákon, hanem a koporsók ellen indított harcot népégszűségünk. A harc feltétlen szép eredményeket hozott és a halálozási arányszám nagy csökkenést mutatott. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az a tény, hogy az 1930–33 években a trianoni terület évi átlagos halottainak száma 140 ezer fő volt, amivel szemben 1939–41-ben a halottak száma ugyanezen a területen évi átlaga csak 125 ezer fő volt. De amikor örömmel látjuk a halálozási arányszám javulását, szomorúan kell megállapítanunk azt is, hogy 1931-ben ezer lélekre 23 születés, 1936-ban már csak 20, 1941-ben pedig már csak 18 születés esik.

Odakünn a harcokban sárhantok dombosodnak. Ezek a sárhantok tanítást, üzenetet küldenek felénk: bölcsöket, ringó kis magyar bölcsöket kérnek a magyar földre.

Elcsíptek egy veszlegető horvát csempészt és muraközi társait

A muraközi hármas, magyar-horvát német határon újabb sikeres csempész fogás történt. Szerdán a reggeli órákban a miksavári határőrszolgák egyik járőre észrevette, hogy a hármas határőrszolgák egy ismeretlen 30 év körüli férfi igyekszik a határon észrevétel nélkül átjutni. Mint hogy a férfin tömött hátizsák és kezében csomag volt, nem volt nehéz kitalálni, mi járhatban van a titokban járó egység. A határőr kilépvén rejtekhelyéből, megállásra szólította fel a férfit, aki megállt, majd nyomban 100 pengőt akart a magyar határőrszolgák márkába nyomni, hogy csak engedje el. A magyar katona azonban tud-

ta kötelességét és a férfit bekísérte a miksavári határőrszolgák őrsére, a nála lévő 65 kilogramm fiomlisztjével és több kiló pipadohánnyal együtt.

Kihallgatásakor elmondta, hogy Andrasics András horvát állampolgár, az éjszaka szökött át Horvátországból a Dráván, Drávamogyoródra ment, ahová 10 kg. rézgálicot vitt és az érte kapott árukkal igyekezett éppen hazalelé, amikor hoppon fogták.

Mint hogy idegen állampolgár, a határőrszolgák átadták a drávavásárhelyi csendőrségnek, onnan Nagykanizsára kísérték. Egyben megindult az eljárás az ellen a muraközi csempész-társ ellen, aki a rézgálicot átvette, illetve azért lisztet és dohányt adott.

Oriási tűzvész a letenyei Öreghegyen

Április 3-án, pont délben óriási tűzvész támadt Letenyén, az öreghegyi szőlőkben. Több mint 40 gazdának leégett a szőlőbeli hájléka. Borok, hordók s az összes egyéb ingóság, mind a tűz martalékává lett. Viz- és fecskehóhány nyílt az oltás majdnem lehetetlen volt. A kivonult német katonaság támogatta a lakosságot az oltásban.

A tűz keletkezése végett nyomozás folyik. Valószínű, vigyázatlanság történt. A hájlékok mind szálfafedelesek, nyitott tűzhelyekkel, szél is fújhat, hogy egy szikra elkapta a tetőt, a száraz fedelek pedig gyorsan tüzet fogtak. Biztosítva nem volt semmi.

Kétfősön kell vigyáznunk a mai nehéz időkben, amikor nagy nehézséggel jár az anyagbeszerzés és ami a fő, mindenki biztosítsa kis vagyonkáját.

Levente hírek

Muraközi leventék tanulmányi kirándulása Nagykanizsára

Muracsány, Hodosány és Harastyán leventei nagyszabású tanulmányi kirándulást rendeztek Nagykanizsára. A szombathelyi hadtestparancsnokság száz levente részére biztosított nagy utazási kedvezményt. Sajnos a rendkívül kedvezőtlen időjárás miatt a leventék nagy része, rossz lábbeli és gyenge ruházat miatt nem mert nekivágni az útnak. Volt aki még soha nem ült vonaton, nem volt városban, nem látott mozielőadást.

Nagykanizsára érkezve az ottani levente küldöttség várta az állomáson a fiukat és kalauzolta a városban. Mindenek előtt szentmisét hallgattak a ferencesek templomában, aminek végzetével P. dr. Horváth Athanáz ferences hittanár felkészítésű szász magyar szentekről tartott nekik rövid előadást muraközi nyelven. Következett a templomok megtekintése. Utána indulás a sörghyába! Látható érdeklődéssel nézték annak berendezését és működését. Kellemesen meglepte őket Metzger István igazgatónak rendkívül szíves fogadtatása. — Következett a csoportelvetél! Nem egy líu állott először fénypéző masina előtt. Nem is lehetett őket szükséges komolyságra hangolni a fénypéző, nekik szokatlan előkészületei miatt.

A rövid ebédet a kanizsai leventeközön barátságos meleg teremben fogyasztották el, ahol érdeklődéssel nézték annak berendezését, figyelték az ott folyó intenzív munkára. Egyesek a készülő repülőgépmoodelleket bámultak percekig. Másokat inkább a zeneszerszámok érdekelték. Elsősorban természetesen Golenya muracsányi leventét, aki fiatal kora dacára odahaza egy versenyképes zenekarnak vezetője.

Utána Luzsnik Ferenc oktatójuk vezetésével jól megfordultak a gőzfürdőben, ami szintén nagy élmény volt mindnyájuk számára.

Izgatottan várták a mozielőadást megkezdését. Akárhányan az elsőt élteükben! Szerencsére volt is részük érdekes híradó és jó magyar film nemes élvezetében.

Az idő rövidsége miatt már csak néhány érdekeséget írtak le a napról. A legfontosabb megtekintése következett. Végül maradt a gazdasági téli iskola

MA JELENT MEG

a legjobb képes színházi hetilap

Okvetlenül vegye meg.
ÁRA 120 P.

melynek megelégedett és szerencsés növendékei között akad néhány muraközi fiú is. A kirándulók roppant lekötötte a modern iskolaépület termineinek tisztasága, berendezése, a tantermek, hálók, fürdő, ebédlő stb. A termények, gyümölcsfajták stb. kiállítása. Nem egy fiúból tört ki hangos sóhaj, bárcsak ő is tanulhatna itten! S éppen ez volt a tanulmányi kirándulás egyik rejtett célja. Mint hogy az iskola vezetősége azonnal késznek is nyilatkozott az ügy legmesszebbmenő támogatására, a jövő ősze a kirándulók egyik-másika már boldog lakója lehet a nagykanizsai téli gazdasági iskolának.

A fiúk fáradtan, de sok szép tapasztalattal gazdagodva, megelégedetten indultak vissza, hogy otthon maradt társaiknak mindenről beszámoljanak. A sikerült tanulmányi kirándulást P. dr. Horváth Athanáz szervezte és bonyolította le, aki a fent jelzett három községnek közel ezer leventéjének vallásferkölcsi nevelésében hónapokan keresztül tevékenyen részt vett.

Elsőmérés illeti Luzsnik Ferenc hodosányi tanító, leventeparancsnok, aki nagy aldozatkészséggel segédkezett a kirándulás sikeres lebonyolításában.

Muraközben sok levente van. Nagyon célszerű volna, minél több ilyen kirándulást rendezni más községekbe is. Itt leventéink ne csak saját otthonukat lássák, hanem ismerjék meg a szomszédos Magyarországot is, amely nekik védelmet és kulturális fejlődést nyújt.

Menetrendváltás*

Mint értesülünk, április 1-től a Csáktornya–Budapest között közlekedett sinautóbuszpár elmarad. Helyette Csáktornya–Budapest–Kéltipályaudvar közt jár a sinautóbusz. Árpád vonat II. oszt. gyorsvonati menetdíjjal és helyi gyorsvonattal.

Ez a vonat Csáktornyáról indul reggel 5 órákor, Nagykanizsára érkezik 5:40-kor, tovább indul Budapestre 6:41 órákor és Budapestre érkezik 9:02 órákor. Visszafelé indul Budapest-keletről 18 órákor, Nagykanizsára érkezik 21:16 órákor, tovább indul 21:17 órákor és Csáktornyára érkezik 21:58 órákor.

A Csáktornyáról reggel induló és éjjel érkező gyorsvonat egyelőre nem közlekedik.

* Közlekedési helységekért és esetleges változásokért szem a közlekedési társaság, sem a kiadóhatal felelősséget nem vállal.

Első Muraközi Szövődés Rt.

CSÁKTORNYA

Széchenyi u. 50 ☐ Telefon: 31.

Központi iroda: BUDAPEST

Belövődött azok lakásába, akiről azt hitte, hogy feljelentették

Megvasalva vitték Budapestre a lövődözö muraközi embert

Tarádi Alajos belicai lakost egy alkalommal valaki feljelentette a csendőrnéknél, hogy lövődözött. Tarádi azt gondolta, hogy Vidovics Ferenc hadirokkant volt a feljelentő. Ezért egy éjszaka megjelent Vidovics hajléka előtt, kezében töltött puskával, hogy megbosszulja magát az állítólagos feljelentés miatt. Tarádi bezörgött Vidovics házában utcai ablakán és megkérdezte tőle:

— Mit vétettem én tenedek? Miért akard az én véretem inni? — Most én iszom a te véreidet!

A következő pillanatban felkapta töltött fegyverét és egy lövést adott le az ablakon keresztül Vidovics lakásába. A golyó szerencsére nem talált. Majd megkerülve a házat, a bosszúszomjas ember az ajtón zörgött. Vidovics félt a fegyveres szomszédától, könyörgésre fogta a dolgot és kijelentette, hogy nem ő volt a feljelentő, hanem Blagusz Janosné. Tarádi erre fogta magát és töltött puskájával Blaguszné lakásához ment, ahol megismétlődött az előző jelenet. Felélességre vonta a gyantán asszonyt, majd belélt a lakásába.

Tarádi Alajos bosszúját eképpen csillapítván, Törökudvar községbe folytatta útját, ahol fegyverét egy barátjánál hagyta, aki aztán az horvát területre vitte át.

Tarádi aztán elmentekül de a csendőrök elfogták és mivel cselekménye szigorú bírálás alá esik, megvasalva Budapestre szállították.

Úgyében a csáktornyai csendőrség feljuttatta a nyomozást, a jelentést most felküldték az illetékes büntető hatóságnak Budapestre.

Mi a tanulság?

A Magyar katonaujságból vettük át ezt az, olvasóinkat bizonyára érdeklő közleményt:

Aprília közelében egy német járőr az amerikai állások felé közeledett. Oszelött parasztház előtt furcsa csoportra bukkant. Egy öreg paraszt, a felesége, két felnőtt lánya és három fia amerikai géppisztolyokkal felszerelve, nyolc lefegyverzett amerikai katonát vett körül. Amikor a német járőr megjelent, az öreg paraszt megmagyarázta a német katonáknak, hogy a nyolc amerikai napokkal ezelőtt megszállta családi házat. Első dolguk az volt, hogy a család összes életmiserkészetét lefogalták, miután elfogyasztották, sorra kerültek a libák, kacskák és tyúkok. A két serdülő lánnyal szemben illetlenül viselkedtek és kijelentették, ha Rómában lesznek, a két lánynak náluk lesz a helyük. Egyik nap német gránát felé találta a tetőt és a padlást. Erre az amerikaiak az egész családot kényszerítették, hogy nem messze a háztól egy védőárokot építsenek. Nemsokára a német tüzérség erősen lötte a házat és míg az amerikaiak a védőárokban kerestek menedéket, a család a mezőkre futott és ott várta be a bombázás végét.

A tüzérség alkalmával a legidősebb fiú visszatért a hához és észrevette, hogy az amerikaiak még mindig az árokban maradtak. A legidősebb fiú szótlanul rábukkant az amerikaiak

MEZŐGAZDASÁGOK ÉRTÉKESÍTŐ ÉS BESZERZŐ IRODÁJA

Budapest, V., Thurzó utca 5/a.

Mezőgazdaságok budapesti érdeke és vezérképviselője

Kereskedelmi és jogi osztály. Hadiszállítások.

ELVÁLLALJA:

uradalmak, gazdaságok, hadiüzemi önellátási csoportok budapesti kereskedelmi és hivatali érdekképviselőit. — Az összes mezőgazdasági termékek értékesítését. — Gazdaságok összes szükségleteinek beszerzését. — Budapesti ügyeik gyors, szakszerű elintézését. — Mezőgazdasági termékeknek ipari cikkekre történő átcserélését. — Export-import összeköttetések létesítését. — Termények nagyvásártelpei, valamint budapesti nyílt üzletekbeni bizományi értékesítését. — Gazdaságok központi könyvvizelését és ügyvezetését. — Gazdaságok irányítását.

Őskeresztény cég!

Nemlországi gyakorlat gazdasági üzemekben és szervezetben. — Megkeresésre kimerítő levélbeni tájékoztatás.

fégyvegre. Azonnal határozott, és a hivatalan amerikai vendégek géppisztolyait, kézigranátjait és löszert a mezőre vitte, ahol fellegyvezerte a család valamennyi tagját, majd visszatért a hához. Amidőn az amerikaiak ki akartak bujni, az egész család körülvette az árkot és néhány lövéssel visszakergették az amerikaiakat. Hiába próbálkoztak és szitkozódtak, valahányszor kibujtak, egy-egy lövéssorozat visszakényszerítette őket. Negyvennyolc óran keresztül tartottak sakkban a nyolc amerikai és amikor a német járőr parancsnoka megjelent, a parasztes család büszkén átadta a foglyokat. A németek magukkal vitték a foglyokat, valamint az egész családot. A német parancsnok megdicsérelte az olasz családot és elrendelte, hogy a nyolc amerikaiat azonnal szállítsák Rómába és megengedte a család valamennyi tagjának, hogy a zsákmányolt amerikai fegyverekkel maguk kísérjék Rómán keresztül az amerikaiakat.

Róma lakossága nem kicsit csodálkozott, amidőn az utcákon végigvonulni látta a bátor gazdacsaládot, még a két leány is géppisztollyal a kezében kísérte foglyaikat.

Trodalom - Könyvek

A szeretet könyve

Irtja: Babay József

Találabb címet nem is lehetett volna adni ennek a csupaszi könyvnek. Babay József a szeretet költője. Nincs egyetlen regénye, elbeszélése, színdarabja, amelyben gonosz emberek szerepelnének. Szereti az embereket és mélyégs megértéssel szemléli gyöngöségeiket. Mindent és mindenkét szeret, de talán legeslegjobban azt a dunántúli kisvárost, ahol született és amelyről azt mondja, hogy szeretné ratenni a tenyerére és letenni szépen, óvatosan valahová, Pest kelős közepébe, hogy minél többen gyönyörködjenek benne.

Úgy beszél a jegényéről, a bélyegről, a veréből, a kóbor kutyáról, a kopott zongoráról, a kilincsről, mintha mind értelmes, érzni és beszélni tudó lények lennének. „Ezer olyan tárgy él körülöttnk, — mondja, — amelyek létezéséről tudomást se veszünk és közöttük legmóstóháb a kilincs. Pedig milyen különös, megható élete van a kilincsnak! Mindennap százszor ott van a kezünkben, a kilincsen keresztül zajlik le az egész élet, a kilincsen enged, tilt, hívogat, küld, belesimul a tenyérbe, nevetve csikordul egyet, a kilincs választja el a kívülről és a belülről, a kilincs osztja ketté a világot, jelenti az otthon a magabazárkózottságot, a menekülést, a szabadságot, vagy az örök ránkcsukódást... És milyen szeretettel beszél a kicsi, fáradt petroleumlámpáról, amely édesanyjaé volt. Bukkálva fűtött, öreg, vidéki cserépkálya mellé telepedve, „nagy-csendű” téli estéken ez a lámpa világított édesanyjának, ontotta kedves, fehér fényét, amikor behúzódnak gyömbéjébe magányába: az édesanya fiának leveleit, apró írásait, könyveit és megszólt ujságját olvasgatta.

Életének hűséges társai közé számítja a léposót, a kuszóbot; és a cipőt, amely drága sir-

hantokhoz, de lakodalokra is vitte. Hálával ragaszkodik a csempé kősehez, az olcsó töltőtollhoz, lakó vidéki koffleréhez, kirottozódott, ócska kabátjához. Még a telet is védelmébe veszi. Sajnálja, amiért mindenki utálja szegényt. „Nem ő tehet róla, hogy gondokat dob a nyakunkba.”

S hát még milyen szeretettel szól az emberekről, Nelly oszerész úrról, aki „olyan sovány és szomorú, mint egy labrakelt, görbehátú, fonynyadt szilvafa.” A csendeséletű postáskisasszonyról, aki „örögdo szive akte dronjaként” felbontogatta a leveleket. Seprő kömüvesről, aki könnyűen napirendre tért az első „gépmadar” fölött, mert az „tudományosság”, hanem hogy „a varró-né muzsikus”, az minden reggel tiszter megfordul a fejében. Peller Kristófról, akinek csunya arcát „a némaság gombolyagából, örökösen fonal horgolja be.” Nehéz nagyon nehéz ilyen arcot viselni!

Képei, hasonlatjai újak, egyéniek, meglepőek. Az alacsonytermetű emberről azt mondja, hogy közel viseli fejét a földhöz. A betű szelelti kenyerét, amikor sorsa jobbra fordul. A szél átsiklik a Dráván és felfelé a somogyi rétek sötétzöld fűhaját. Ablak az angyaltenyéri kisvárosban, ahol született, halkabb a lépes, a nehéző cipősarok alatt, mert tele van a járda lehullott sóhajjal. Lépést simító szőnyegekről beszél. És amikor megkérdezik tőle, hány óra, aranyos humorral azt feleli, hogy „hét fröccsel múlt tizenegy”.

Szinte azt hinné az olvasó, hogy Babay még soha életében nem találkozott rossz emberrel. Sőt mi több, velünk is elhiteti, hogy nincsenek rossz emberek a világon. Tökéletesen megérti és követi Krisztus szavát: „Fiacskám, szeressétek egymást!” Irónak nem lehet ennél szebb hivatása, írának nem lehet igazabb értelme a gepesített gyűlöletnek ebben a szomorú korszakában, amelyben élünk elvégeztetett.

ELADÓ

Egy komplett szeszifőzdei berendezés teljellel felszereléssel és szivattyús kúttal.

Ugyanitt eladó 1 borszivattyú 15 cm. gumitömlővel, 730, 670, 345 lites lafordó, 1 vasajtó, 2 vasrúcsos ablaktok rámkával, 4 drb. méheskapta, 1 új malgand borlekoló, 150 l. 5-10 lites demijonok, 360 lt 57% os borpárlat.

Septei Lajos
Sormás, Zalamegye.

Hirdessen a „Muraköz”-ben

„ARANY BÁRÁNY”

Kötöttáru üzem, CSÁKTORNYA

Kossuth Lajos u. 9. - Telefon 143.

Gyárt elsőrendű kötöttáru.

Tulajdonos: Kuráth Joachim

Az 52-ik

M. Kir. osztálysorsjáték

játékterve pártatlan esélyeket nyújt.

Egy sorsjeggyel szerencsés esetben nyerhető:

Egymillió P.

A nyeremények összege több, mint

Tizenötmillió P.

Jutalom: **600.000 P.**Főnyeremény: **400.000 P.**

Nyeremények:

200.000 P.

100.000 P. 75.000 P. 60.000 P. 3x50.000 P.

5x40.000 P. 1x30.000 P. 22x20.000 P.

2x15.000 P. 30x10.000 P.

és még számos közép és kisebb nyeremény.

A sorsjegy ára: nyolcad | negyed | fél | egész

osztályszám: P 5.— | P 10.— | P 20.— | P 40.—

A sorsjegy kapható az összes fővárostól.

Húzás kezdete április 13.

HIREINK

— **Előfizetőinknek, olvasóinknak és lapunk minden barátjának, e súlyos időkben kellemes, nyugodt húsvéti ünnepeket kívánunk.**

MURAKÖZ

szerkesztősége és kiadóhivatala.

— **Kinevezések a vármegyén.** A főispán Behojnik Ilona vármegyei kezelő, csáktornyai lakósként vármegyei irodaségét szerezte, az így megüresedett kezelői állásra pedig Dömötör Irén vármegyei díjnok, sümei lakósként nevezte ki.

— **Csomagot nem továbbít a táboriposta.** A MTI jelenti: A magyar kir. honvédezőrkar rendeletére a postahivatalok tábori címre szóló magáncsomagokat a további intézkedésig nem vehetnek fel. A táboriposta címre levélküldemények, levelek és levelezőlapok tovább is küldhetők.

— **Nyári gyermekotthon-vezetők gyakorlati kiképzése.** Az 1944 évben is létesülnek a vármegyében időszakos nyári gyermekotthonok. Ezeknek a vezetésére övönői és tanítónői végzettségen kívül megfelelő egyéb előképzettséggel bíró nők is figyelembe jönnek. Mindazok, akik a nyár folyamán ily állás betöltésére vállalkoznak és tanítónői, övönői oklevéllel nem rendelkeznek, a nyári gyermekotthonok megnevezésére előt tartoznak két héten át, e célra kijelölt

kisdédövadában gyakorlati ismereteket szerezni. Ily gyakorlat szerzése Zalavármegyében az alábbi kisdédövadákat jelentette ki a vármegyei m. kir. tisztifőorvos:

1. Nagykanizsai áll. napköziotthonos kisdédövada, 2. a zalaegerszegi községi, 3. a sümei állami, 4. a lentii állami, 5. a csáktornyai állami, 6. a tapolcai róm. kat., 7. a kesztelyi községi, 8. a balatonfüredi róm. kat. és a községi kisdédövada.

— **Rendőrökre került másodsor is egy javíthatatlan muraközi üzlettelváj.** A minapi kanizsai vásáron ismét sok vidéki fordult meg a városi üzletben. Főleg a Muravidék népe járt nagy számban a kanizsai üzletorlon. Egyes üzletek teljesen elleptek a vásárlók. Így a Fő úti Virág léle divatüzlet is. Az egyik segéd a nagy forgalomban észrevette, hogy egy fiatal nő, aki sokat alkudozott egy pulloverra, mikor azt hitte, hogy senki sem figyeli, a finom árút a kendője alá rejtette. Persze a segéd azonnal elővarazsolta a kendő alól „az olcsó portékát”, rendőrt hívtak és a nő a következő percben máris útban volt a rendőrségre.

Kiderült, hogy az üzlet tolvaja nem más, mint Mrázovics Klára, zalauivári lakos, aki nem régen kölnivizet lopott hasonló körülmények között a Teutsch drogeriában és a házkutatásnál a csendőrök egyébként, a Teutsch cégtől származó illatszereket találtak lakásán.

A tolvajt a rendőrség letartóztatta, a bíróság 8 napi fogsággal büntette.

A PERLAKI JÁRÁS HIREI

— **Kossuthest Perlakon.** Baranya Lajos áll. népiszkolai tanító a múlt vasárnap jól sikerült Kossuthestet rendezett az iskola nagytérképében, ahol a magyar hovédészen kívül a községek értelmisége és a lakosság vett részt. Az előadás közben szavazatok és énekszámok is szerepeltek.

— **Burgonya szállítása a járásból.** A Közelítési Kormánybiztos Főispán a perlaki járás területén 17 vagon burgonyát vett igénybe, melynek elszállítását a közeli napokban kezdi meg a Futura perlaki bizományos.

— **Új sportpálya Perlakon.** Perlak községekben korszerű leventé sportpálya készül nagy befektetéssel.

Közgazdaság

A Hangya közgyűlése

A Hangya Szövetkezet rendez évi közgyűlésén Dömötör László dr. elnök Kossuth halálának 50. évfordulójáról emlékezett meg. Az elnök bevezető után Wünschér Frigyes dr. alelnök vezérigazgató előterjesztette az igazgatóság jelentését az elmúlt eredményes üzletéről. A vezérigazgató-alelnök rámutatott arra, hogy a Hangya arra törekszik, hogy arszabályozó hivatalának a mostani rendkívüli időkben is megfeleljen. A központ üzletresztőkéje az év végével meghaladta a 30 millió pengőt. A tagszövetkezetek üzletresztőkéje pedig 10,8 millióról 19,8 millió pengőre emelkedett. A Hangya forgalma az elmúlt esztendőben 602 millió pengőre emelkedett az előző évi 451 millióval szemben. A közgyűlés egyhangúlag tudomásul vette az igazgatóság által előterjesztelt mérleget és üzleteredményszámát, amely az előző évi 1.838.803,30 pengővel szemben 2.280.029,07 pengő tiszta felesleggel zárult. A közgyűlés az igazgatóság javaslata értelmében úgy határozott, hogy a feleslegből az üzletresztők 5 százalékos osztalékára 1.415.300,30 és a tartalékalap gyarapítására 300.000 pengőt fordít. Új igazgatósági taggá megválasztottak Posch Rezső dr-t a Hangya vezérigazgatóhelyetteséül.

Kertészet

Szobanövény-díszkert: Mar most gondoskodunk virággyaink kiállításáról, igen ajánlom az olcsó egyéni virágmagvak beszerzését. Vallasszuk a kedvenc virágzineinket és aszerint rendeljük meg a magvakat. De figyelemmel kell lennünk a virágok elhelyezkedésére, vagyis a

magasságukra, növekedésükre. Mindezeket e hó közepé felé kell állandó helyére vetni. S az alábbi fajákat aialhatom: vegyes színűben pompázó Plox, Sarkantyúka, Körömvirág, Rezeda, Tatika, Nebántsvirág, Estike, Violák fajtái és még számtalan más virág, amit helyszüke miatt nem sorolhatok fel. Gyégeztünk kell, mert az idei tavasz mindig késik és így a tavaszi munkákatokat alig pár hétre szorítja össze.

Gyümölcsösben: Szintén be kell fejezni a fatisztogató, metszési és téli permetezési munkákat, tekintve, hogy a rügvezés már elég előre haladott állapotban van. A permetezés is már csak 1%-osak lehetnek, mert ellenkező esetben a rügvek megerzselődnek. Gyümölcsfákat még nyugodtan ültethetünk, de a gyökér metszés után kb. 2 óráig áztassuk a gyökérzetet vízbe és az elültetést pedig alaposan be kell öntözni.

Zöldészesben: Előkészítjük a cékla, retek, ugorka agyasokat, bab, tök stb. helyeit. A felsoroltak közül a cékla, retek 30x30 cm-re. Bokor bak 40x40, karósbab 60x60 cm-re. Indátlán spargatók 2x2 m-re. Ugorkának legmegfelelőbb, ha egymástól 120 m-re, egy ásonymnyi árkot kiásunk és az árok aljába érett istállótrágyát szórunk, majd földdel ismét betakarjuk, de az árok két oldalán a felesleges földből bakhatat készíttünk, mellyel a víz felesleges lefolyását megakadályozhatjuk. Spargatók részére a megadott távoltságban 40 cm-es mély gödört készíttünk és annak fenekén szórjuk el az érett trágyát, majd a földből kör alakú tányért készíttünk vízelőfogásra.

CSIAK.

A csáktornyai kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

3.1944. tk. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat

Dr László Béla csáktornyai ügyvéd végrehajtónak Jalsovecz Ferencné szül. Zadravecz Maria muraszilvági lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 508/02 pengő tőkeelővetéssel és járuléki behajtása végett a Csáktornya községben fekvő s a csáktornyai 891 sz. ltkvben A-1 sor, 134/a hrszám alatt feltevével 2640 □ el területű ház és házhely ingatlanból a B-2 sorsszám szerint Jalsovecz Ferencné szül. Zadravecz Maria nevéllő fekvési illetőségre 4000 pengő kikiáltási árban elrendeli.

Az árverést 1944. évi május hó 12 napján délelőtt 10 órakor a telekkönyvi hatóság helyiségében (Rákóczi utca 14 sz. Iszt. 3 ajtó) foglalk megartani.

Az árverésre kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverésre kerülő ingatlan, ha az árverés megtartását a végrehajtatók közül Jalsovecz Ferencné kéri a kikiáltási ár felénél, ha dr László Béla ügyvéd kéri 2400 pengő vételárnál alacsonyabb áron eladni nem lehet (5.610.1931. M. E. sz. rendelet 21. §-a)

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi %-ára kell kiegezesíteni.

Csáktornya, 1944. évi január 25-n.

Dr Csertő Károly sk.

kir. íb.

Keresztény spediteur,

VASÚTI SZÁLLÍTÓ

ELVÁLLAL MINDENFÉLE SZÁLLÍTÁST!

Költözködést vasúton,
vagy tengelyfuvaron
az ország egész területére

Novoszel Péter

Csáktornya

Rákóczi utca 34.

Gyümölcsfacsemete

szükségletét már most biztosítsa,
míg a rohamosan fogyó készlet
tart

HODÁCS

növényiskolák-nál

Budapest, III., Floriánt tér 3.

Telefon: 362.724.

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 6.— P. na pol leta
Vuredništvo: Hortly Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1944 április 7

Politički tjednik
Zide saki petek.

Vladina deklaracija

Magyarska Telegrafška Kancelaria dala je vut:

Magyarska vlada je dala vut ovu službenu vladinu deklaraciju.

Na ishodom taborišču vodiju se vjka harcuvanja, kak bodo žile, to bude na stotine leta odredila sodbina Evrope, a žnjom i Magyarske. Magyarskomu narodu je životni interes, da se to harcuvanje tak zvrši, da preladamo bolševizma, drugač bo nam naše narodno življenje došlo v velku pogibel. Proti toj smrtnoj pogibel magyarski narod sam, s svoiom silom nebi mogel harcuвати niti onda, ako bi svoje sile, do zadnje kaple krvi vložil v tem strašnim harcuvanju. Bolševizma preladati i stem z Evrope i z naše glave prepast odvrtuti more samo voditel velke Nemške, Hitler Adolf čija soldacija je i črez ovih pet taborskih let posvedočila, da more včipiti delo obeh človečjih sil, kakše se do ve v novosti ngdar ne poznalo.

Naš orsag je z Nemskom verno povezan i stoji v dobrim priateljstvu. A s svoiom vitezkom soldacijom i ve, v starom soldackom pajađstvu, harcuvali i denes proti skupnoga nepriatelja v tem taboru, na šteroga su nas prisilili. Te naši skupni posli i skupno harcuvanje za sigurno zahveva, da i magyarski narod napne se svoje sile i da ma svojega resa, poleg svojega velkoga priatelja, v tem harcuvanju za življenje i smrt, štero bo skrojilo i našu sodbina.

Po duhu skupne sodbine, štera veže Magyarsku i Nemsku, je napravlena pogodba, po šteroj nemške trupe braniju našega orsaga, — kak je to v Finskoj i drugim orsagam — i da gomo po skupnom interesu skupa branili naše brance, Evropu i kulturne narode.

V tem harcuvanju povesnoga značenja, moraju se genuti se sile orsaga i v pogledu znutrešnje fronte. Paziti na trdost i jakost znutrešnje fronte, nam je prva narodna dužnost v tem kritičnom vremenu. I to stem vize, kajti na žalost, v zadnje vreme su se i tu nutri naši takši — makar ne čuda, eli z dosta jakom volom — šteri ne znaju, eli nesu šteri prepoznati, kak je pogibel velka i blizo. Te ljudi su rano ova veđešja teska vremena držali za priliku, da rezgrizeju znutrešnju jakost orsaga i da restepuju duševno jedinstvo naroda. Širili su to veru, da mi leško ostanemo vut s toga tabora, šteri kroji i našu sodbina, a kam još i takši su se naši, šteri su šteri namerno zaginjati jakost naroda za obranu. Stem su oni ne samo oslabilili jakost naroda za obranu, nego su deli na kocku i obstopnost, a k tomu i poštenje magyarskoga naroda. Da je to njim išlo za rukom, narod bi bil došel v takšu zadnju prepast, s štere se ngdar više nebi mogel zdići.

Proti ovim ljudem i njihovim mashinacim se postavila nova vlada.

Oče vništiti se klice prepasti, oče budno držati vufanje naroda v samoga sebe, organizirati se moralne i materialne sile naroda, da dođu naj starinske soldačke i moške dike magyarske i da se kak najviše zdigne duh za obranu.

Ova, v tem teškim povesnim vremenim, začeta vola magyarske vlade zasigurno zahveva, da se poleg nje složiju se zdrave sile naroda.

Treba je vložiti saku volu, su veru, se vufanje, samo tak bodo voditeli orsaga mogli zasigurati, da bude obrana naroda i hasnovita. To je vola prvoga magyarskoga človeka, Guvernera Magyarskoga Orsaga.

Da ima vlada v rokaj ovu veru, vufanje i jaku volu, onda bude spunila svoju dužnost, da

bode ovo harcuvanje za obranu naroda hasnovito žišlo i da bude i doma se redu i pravično, po jednakim potu išlo. Vlada bo zasigurala reda, domačega mira i se kaj je potrebno za ovo napeto delo. Oče vlada stvoriti pravično življenje se posod po celom gospodarstvu i taborske terhe šterih se vugnoti nemremo, pravično rezdeliti. Oče se pobrgati i za to, da se bodo spunili pravični zahtevi svih ljudi, sake klase, osobito onih, šteri najveć delaju za narod, a to su meštri i polski gospodari i njihovi delavci. Zdravoga čistoga i poštenoga duha oče vlada stvoriti po celom magyarskom življenju i v pravo vreme bo včinja se ono, kaj je potrebno, da se narodno

delo zdigne i stvori sigurno znutrešnje življenje.

Vlada se čvrsto vufa, da bude se ono dobro žišlo, za kaj se napinja i zato pozivlje sakoga vernoga sina ovoga naroda, da z jenim srcem i jenom dušom si skupa naj držiju, da se obrani i začuva orsag i da se stvori srećneša magyarska domovina.

Vlada se vufa v našu vitezku soldaciju i v to, da je narod prepravlen na alduvanje, pak zato mirno i čvrsto gledi v budućnost i sigurno verje, da bomo na zadnie mi preladali i stem stvorili v Evropi za Magyarsku oro mesto. šteru ju po velkoj i dičnoj prošlosti pripada.

Kristuš se z mrtvih gori stal!

(Sp.) Potli zadnje večerje je odišel na Breg Oljenih Drv, tam je Boga molil i da ga Judaš kušnul, soldati su ga zgrabili, dotirali pred Ponciusa Pilatuša, moćili su ga na se forme, zatem na Kalvariji na križ prebili i zaklali.

Eli On se z mrtvih gori stal! Tretji den v jutro zaran, da su pobožne žene došle, da njegvo sveto telo namažeju z oljem, več su samo praznoga groba našle. Poleg je stal svetli angel i rekel njim je: „Kristuša iščete? Nega ga tu, On se z mrtvih gori stal!”

Kristuš je prodekoval rezšvećenje, pota napre. Oni, šteri su naroda v kmici držali, su s pravom strahom bili za svoje mastne lonce. To njim nikak neje pasalo, kaj bi se ljudi radi imeli, jednaki bili pred Bogom i zakonom i da bi saki človek mogel srečno živeti. Oni su ostali pre tem, da bi samo par srečnih ljudi bilo, a milijoni naj živiju v najvećšem siromaštvu.

I Magyarski orsag je, potli duge Kalvarije došel do toga, da se gori stane. Njegvo telo su na leta mrcvarili oni, šteri se v kmici skrivleju. Sto i sto pot su ga v un dal i već je skrom tak bilo, da bodo potli Judašovoga kušča došli soldati prezbožnosti, v kipu divjih hordi i bodo našega siromaškoga orsaga odvlekli pred novoga Pilatuša, šteri si niti roke nabo pral, nego z pravim veseljem bo zapovedal: „Pribite ga na križ!”

Eli naš Magyarország, Kralestvo Svetoga Štefana, orsag Blažene Device Marie, je još v pravo vreme spoznal velku pogibel, štera se mu grozila, zbudil se z teškoga sna, odvrtul je od sebe Judaše izdajitele i v velkoj svetlosti zdigel se na novo življenje.

Je tak je! Kaj se v zadnje vreme pripetilo, to je za nas novo življenje. Oni, šteri su naroda vodili po krivom potu, v propast, su zniknuli, nišči se ne plače za njimi. Orsag se ravna na pošten način, voditelstvo su prek zeli najbolši, za to stvoreni sini naroda, a naši nepriatelji,

šteri su nam prepravljali križa i ravnali pota na kalvariju, bodo se žišli z železnimi šakami naših dičnih honvedov.

Pred Vuzmom je vreme za pokoru, za žalosti zbog vćinjenih grehov. Pred Vuzmom saki krščanski človek rečuna dela s svojom dušom, pokoru okrepi za vćinjene grehe i s čistom i okreplenom dušom čeka svetka svetoga Vuzma.

Negda za starinskih vremen, su ne stvorili zakona proti izdajitelam domovine, kajti po njihovom takšega — ga ne bilo. Starinski ljudi, šteri su zakone krojili, ne su si mogli premisliti, kaj bi se našel človek, šteri bi z nepriatelom držal proti onoj domovini, štera ga stvorila na ov svet, štera mu kruha i mirno življenje da. Na žalost denes, potli dve jezere i nešternih sto let, je ne tak.

Denes Judaši tu hodiju med nami. Fališne su njim oči, reči i njihovoga dela. Judašove kušce na saki korak deliju, ali ne na trideseti srebernih penez, kak negda on, šteri je Kristuša vut dal, nego za teške milione.

Denes ne iščeju Zveličitelu na Bregu Oljenih Drv, nego telo mu gaziju, dušu mu kvariju i to očuju, da bo ves odnemoget, naj se poklekne pred svojimi hahari i naj tak prime križa z njihovih rok.

Eli naš narod, šteri je črez jezero let trdo, kak kamen branil krščanstvo i zapadnu kulturu, nabo prignul glavu pod haharsku sekiru. Nabo se dal vkaniti od fališnoga kušca, nego bo odvrtul od sebe se izdajitele i z groba zdigniem Zveličitelom bo gizdavo nosil zastavu krščanstva i pravice.

A oni, šteri su napravili greha proti domovini, naj si sipaju pepela na glavu. Naj si premislju kakše velke grehe su vćinili, takše, kakše je ne moći z nikšim štrofam odslužiti.

Moj greh! Naj deneju roku na srce oni s črnim trgovinom, šteri su po sakoj ceni se skup sprobali, napunili su magazine i ne su mislili na one siromaške honvedske žene i matere, štere imaju

Az 52-ik

M. Kir. osztálysorsjáték

játékterve pártatlan esélyeket nyújt.

Egy sorsjeggyel szerencsés esetben nyerhető:

Egymillió P.

A nyeremények összege több, mint

Tizenötmillió P.

Jutalom: **600.000 P.**Főnyeremény: **400.000 P.**

Nyeremények:

200.000 P.

100.000 P. 75.000 P. 60.000 P. 3x50.000 P.

5x40.000 P. 1x30.000 P. 22x20.000 P.

2x15.000 P. 30x10.000 P.

és még számos közép és kisebb nyeremény.

A sorsjegy ára: nyolcad | negyed | fél | egész

osztálymérték: P 5.— | P 10.— | P 20.— | P 40.—

A sorsjegy kapható az összes főarústitóknál.

Húzás kezdete április 13.

HIREINK

— **Előfizetőinknek, olvasóinknak és lapunk minden barátjának, e súlyos időkben kellemes, nyugodt húsvéti ünnepeket kíván**

MURAKÖZ

szerkesztősége és kiadóhivatala.

— **Kinevezések a vármegyén.** A főispán Behojnik Ilona vármegyei kezelő, csáktornyai lakos vármegyei irodaségétiszte, az így megüresedett kezelői állásra pedig Dömötör Irén vármegyei dínok, sümei lakos nevezte ki.

— **Csomagot nem továbbít a táborpostá.** A MTI jelenti: A magyar kir. honvédezerkar rendeletére a postahivatalok tábori címre szóló magáncsomagokat a további intézkedésig nem vehetnek fel. A táborpostá címre levélküldemények, levelek és levelezőlapok tovább is küldhetők.

— **Nyári gyermekotthon-vezetők gyakorlati kiképzése.** Az 1944 évben is letesülnek a vármegyében időszerű nyári gyermekotthonok. Ezeknek a vezetésére övönői és tanítónői végzettségen kívül megfelelő egyéb előképzettséggel bíró nők is figyelembe jönnek. Mindazok, akik a nyár folyamán ily állás betöltésére vállalkoznak és tanítónői, övönői oklevéllel nem rendelkeznek, a nyári gyermekotthon megvívása előtt tartoznak két héten át, e célra kijelölt

kisdédövódában gyakorlati ismereteket szerezni. Ily gyakorlat szerzése Zalavármegyében az alábbi kisdédövódákat jelentette ki a vármegyei m. kir. tisztifőorvos:

1. Nagykiszai áll, napköztiotthonos kisdédövóda, 2. a zalaegerszegi községi, 3. a sümei állami, 4. a lentii állami, 5. a csáktornyai állami, 6. a tapolcai róm. kat., 7. a kesztelyi községi, 8. a balatonfüredi róm. kat. és a községi kisdédövóda.

— **Rendőrökre került másodszor is egy javíthatatlan muraközi üzlettolvaj.** A minapi kanizsai vásáron ismét sok vidéki fordult meg a városi üzletekben. Főleg a Muravidék népe járt nagy számban a kanizsai üzletelőrnél. Egyes üzleteket teljesen elleptek a vásárlók. Így a Fő úti Virág féle divatüzletet is. Az egyik segéd a nagy forgalomban észrevette, hogy egy fiatal nő, aki sokat alkudozott egy pulloverra, mikor azt hitte, hogy senki sem figyeli, a finom árút a kendője alá rejtette. Persze a segéd azonnal elővarazsolta a kendő alól „az oicsó portékát”, rendőrt hívtak és a nő a következő percben máris útban volt a rendőrségre.

Kiderült, hogy az üzlet tulajosa nem más, mint Mrazovics Klára, zalauivári lakos, aki nem régen kölnvizet lopott hasonló körülmények között a Teutsch drogériában és a házkutatásnál a csendőrök egyébként, a Teutsch cégtől származó illatszereket találtak lakásán.

A tolvajt a rendőrség letartóztatta, a bíróság 8 napi fogházzal büntette.

A PERLAKI JÁRÁS HIREI

— **Kossuthest Perlakon.** Baranya Lajos áll. népiiskolai tanító a múlt vasárnap jól sikerült Kossuthestet rendezett az iskola nagytérképében, ahol a magyar hovédészen kívül a község értelmisége és a lakosság vett részt. Az előadás közben szavaltatok és énekszámok is szerepeltek.

— **Burgonya szállítása a járásból.** A Közellátási Kormánybiztos Főispán a perlaki járás területén 17 vagon burgonyát vett igénybe, melynek elszállítását a közeli napokban kezdi meg a Futura perlaki bizományos.

— **Új sportpálya Perlakon.** Perlak községben korszerű leventé sportpálya készül nagy befektetéssel.

Közgazdaság

A Hangya közgyűlése

A Hangya Szövetkezet rendez évi közgyűlésén Dömötör László dr. elnök Kossuth halálának 50. évfordulójáról emlékezett meg. Az elnöki bevezető után Wünsch Frigyes dr. alelnök vezérigazgató előterjesztette az igazgatóság jelentését az elmúlt eredményes üzletéről. A vezérigazgató alelnök rámutatott arra, hogy a Hangya arra törekszik, hogy arszabályozó hivatásának a mostani rendkívüli időkben is megfeleljen. A központ üzletresztőkéje az év végével meghaladta a 30 millió pengőt. A tagszövetkezetek üzletresztőkéje pedig 10,8 millióról 19,8 millió pengőre emelkedett. A Hangya forgalma az elmúlt esztendőben 602 millió pengőre emelkedett az előző évi 451 millióval szemben. A közgyűlés egyhangúlag tudomásul vette az igazgatóság által előterjesztett merleget és üzleteredmény számlát, amely az előző évi 1.838.803,30 pengővel szemben 2.280.029,07 pengő tiszta felesleggel zárult. A közgyűlés az igazgatóság javaslatára értelmében úgy határozott, hogy a feleslegből az üzletresztők 5 százalékos osztalékára 1.415.300,30 és a tartalékalap gyarapítására 300.000 pengőt fordít. Új igazgatósági taggá megválasztották Posch Rezső dr-t a Hangya vezérigazgatóhelyettesét.

Kertészet

Szobanövény-díszkert: Mar most gondoskodjunk virágjaink kiültetéséről, igen ajánlom az őszi egyvári virágmagvak beszerzését. Valasszuk a kedvenc virágjainkat és aszerint rendeljük meg a magvakat. De figyelemmel kell lennünk a virágok elhelyezkedésére, vagyis a

magasságukra, növekedésükre. Mindezeket e hó közepé felé kell állandó helyére vetni. S az alábbi fajtaikat ajánlom: vegyes színekben pompázó Plox, Sarkantyúka, Körömvirág, Rezeda, Tátika, Nebántsvirág, Estike, Violek fajtái és még számtalan más virág, amit helyszűke miatt nem sorolhatok fel. Igyekezzünk kell, mert az idei tavasz pedig késik és így a tavaszi munkákat alig pár hétre szorítja össze.

Gyümölcsösben: Szintén be kell fejezni a fatisztogató, metszési és téli permetezési munkákat, tekintve, hogy a rügvezés már elég előre haladott állapotban van. A permetezések is már csak 1%-osak lehetnek, mert ellenkező esetben a rügök megerzselődnek. Gyümölcsfákat még nyugodtan ültethetünk, de a gyökér metszés után kb. 2 óráig áztassuk a gyökérzetet vízbe és az elültetést pedig alaposan be kell öntözni.

Zöldésben: Előkészítjük a cékla, a retek, ugorka agyasokat, bab, tök stb. helyeit. A felsoroltak közül a cékla, retek 30x30 cm-re. Bokor bab 40x40, karósbab 60x60 cm-re. Indátlán spárgatök 2x2 m-re. Ugorkának legmegfelelőbb, ha egymástól 120 m-re, egy ásonyomnyi árkot kiásunk és az árok alába erett istállótrágyát szórunk, majd földdel ismét betakarjuk, de az árok két oldalán a felesleges földből bakhatat készíttünk, mellyel a víz felesleges lefolyását megakadályozhatjuk. Spárgatök részére a megadott tavaszban 40 cm-es mély gödört készíttünk és annak fenekén szórjuk el az érett trágyát, majd a földből kör alakú tányért készíttünk vízelőfogásra. CSAIK.

A csáktornyai kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

3/1944. tk. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat

Dr László Béla csáktornyai ügyvéd végrehajtónak Jalsovecz Ferencné szül. Zadravecz Maria muraszilvágyi lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 508/02 pengő tökékövetelés és járuléki behajtása végett a Csáktornya községben fekvő s a csáktornyai S91 sz. ltkvben A-1 sor, 134/a hrszám alatt levő 2640 □ l területű ház és ház hely ingatlanból a B-2 sorszám szerint Jalsovecz Ferencné szül. Zadravecz Maria nevében álló fekvési illetőségre 4000 pengő kiküldési árban elrendeli.

Az árverést 1944. évi május hó 12 napján délelőtt 10 órakor a telekkönyvi hatóság helyiségeben (Rákóczi utca 14 sz. lszl. 3 ajtó) fogják megtartani.

Az árverésre kerülő ingatlan a kiküldési ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverésre kerülő ingatlan, ha az árverés megtörténik a végrehajtók közül Jalsovecz Ferencné kéri a kiküldési ár felénél, ha dr László Béla ügyvéd kéri 2400 pengő vételárnál alacsonyabb áron eladni nem lehet (5.610.1931. M. E. sz. rendelet 21. §-a)

Bánatpénz a kiküldési ár 10%-a, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Csáktornya, 1944. évi január 25-n.

Dr Csörtő Károly sk.
kir. íb

Keresztény spediteur,

VASÚTI SZÁLLÍTÓ

ELVALLAL MINDENFÉLE SZÁLLÍTÁST!

Költözködést vasúton,

vagy tengelyfuvaron

az ország egész területére

Novoszel Péter

Csáktornya

Rákóczi utca 34.

Gyümölcsfacsemete

szükségletét már most biztosítsa, míg a rohamosan fogyó készlet tart

HODÁCS

növényiskolák-nál

Budapest, III., Floriánt tér 3.

Telefon: 362-724.

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 6.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Hortly Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1944 április 7

Politički tjednik
Zide saki petek.

Vladina deklaracija

Magyarska Telegrafiska Kancelaria dala je vun:

Magyarska vlada je dala vun ovu službenu vladinu deklaraciju.

Na ishodnom taborišču vodiju se vjka harčuvanja, kak bodo žiše, to bude na stotine leta odredila sodbinu Evrope, a žnjom i Magyarske. Magyarskomu narodu je životni interes, da se to harčuvanje tak izvrši, da preladamo bolševizma, drugač bo nam naše narodno življenje došlo v velku pogibel. Proti toj smrtnoj pogibli magyarski narod sam, s svojom silom nebi mogel harčuvati niti onda, ako bi svoje sile, do zadnje kaple krvi vložil v tem strašnim harčuvanju. Bolševizma preladači i stem z Evrope i z naše glave prepast odvrtni more samo voditel velke Nemške, Hitler Adolf čija soldačija je i črez ovih pet taborskih let posvedočila, da more včipiti delo ob človečjih sil, kakše se do ve v novosti ngdar ne poznalo.

Naš orsag je z Nemskom verno povezan i stoji v dobrim priateljstvu. A s svojom vitezkom soldačijom i ve, v starom soldačkom pajaštvu, harčuvlje i denes protu skupnoga nepriatelja v tem taboru, na šteroga su nas prisilili. Te naši skupni posli i skupno harčuvanje za sigurno zahteva, da i magyarski narod napne se svoje sile i da ima svojega resa, poleg svojega velikoga priatelja, v tem harčuvanju za življenje i smrt, štero bo skrojilo i našu sodbinu.

Po duhu skupne sodbine, štera veže Magyarsku i Nemsku, je napravljena pogodba, po šteroj nemške trupe braniju našega orsaga. — kak je to v Finskoj i drugim orsagam — i da gomo po skupnom interesu skupa branili naše branice, Evropu i kulturne narode.

V tem harčuvanju povesnoga značenja, moraju se genuti se sile orsaga i v pogledu znutrešnje fronte. Paziti na trdost i jakost znutrešnje fronte, nam je prva narodna dužnost v tem kritičnom vremenu. I to stem više, kajti na žalost, v zadnje vreme su se i tu nutri naši taksi — makar ne čuda, eli z dosta jakom volom — šteri ne znaju, eli nesu šteri prepoznati, kak je pogibel velka i blizo. Te ljudi su rano ova vezdšnja teška vremena držali za priliku, da rezgrizeju znutrešnju jakost orsaga i da restepuju duševno jedinstvo naroda. Šrihi su to veru, da mi leško ostanemo vun s toga tabora, šteri kroji i našu sodbinu, a kam još i takši su se naši, šteri su šteri namerno zaginjati jakost naroda za obranu. Stem su oni ne samo oslabili jakost naroda za obranu, nego su deli na kocku i obstojnost, a ktomu i poštenje magyarskoga naroda. Da je to njim išlo za rukom, narod bi bil došel v takšu zadnju prepast, s štere se ngdar više nebi mogel zdici.

Proti ovim ljudem i njihovim mashinaciam se postavila nova vlada.

Oče vništiti se klice prepasti, oče budno držati vufanje naroda v samoga sebe, organizirati se moralne i materialne sile naroda, da doidu naj starinske soldačke i moske dike magyarske i da se kak najviše zdigne duh za obranu.

Ova, v tem teškim povesnim vremenim, začeta vola magyarske vlade zasigurno zahteva, da se poleg nje složiju se zdrave sile naroda.

Treba je vložiti saku volu, su veru, se vufanje, samo tak bodo voditeli orsaga mogli zasigurati da bude obrana naroda i hasnovita. To je vola prvoga magyarskoga človeka, Guvernera Magyarskoga Orsaga.

Da ima vlada v rokaj ovu veru, vufanje i jaku volu, onda bude spunila svoju dužnost, da

bode ovo harčuvanje za obranu naroda hasnovito žišlo i da bude i doma se redu i pravično, po jednakim potu išlo. Vlada bo zasigurala reda, domačega mira i se kaj je potrebno za ovo napeto delo. Oče vlada stvoriti pravično življenje se posod po celom gospodarstvu i taborske terhe šterih se vugnoti nemremo, pravično rezdeliti. Oče se pobrgaliti za to, da se bodo spunili pravični zahtevi svih ljudi, saxe klase, osobito onih, šteri največ delaju za narod, a to su meštri i polski gospodari i njihovi delavci. Zdravoga čistoga i poštenoga duha oče vlada stvoriti po celom magyarskom življenju i v pravo vreme bo včnuja se ono, kaj je potrebno, da se narodno

delo zdigne i stvori sigurno znutrešnje življenje.

Vlada se čvrsto vufa, da bude se ono dobro žišlo, za kaj se napinja i zato pozivlje sakoga vernoga sina ovoga naroda, da z jenim srcem i jenom dušom si skupa naj držiju, da se obrani i začuva orsag i da se stvori srečneša magyarska domovina.

Vlada se vufa v našu vitezku soldačiju i v to, da je narod prepravlen na aldovanje, pak zato mirno i čvrsto gledji v budućnost i sigurno verje, da bomo na zadnie mi preladači i stem stvorili v Evropi za Magyarsku ono mesto, šteru ju po velkoj i dičnoj prošlosti pripada.

Kristuš se z mrtvih gori stal!

(Sp.) Potli zadnje večerje je odišel na Breg Oljenih Drv, tam je Boga molil i da ga Judaš kušnul, soldati su ga zgrabili, dotirali pred Ponciusa Pilatuša, močili su ga na se forme, zatem na Kalvariji na križ prebili i zaklali.

Eli On se z mrtvih gori stal! Tretji den v jutro zaran, da su pobožne žene došle, da njegvo sveto telo namažeju z oljem, več su samo praznoga groba našle. Poleg je stal svetli angel i rekel njim je: „Kristuša iščete? Nega ga tu, On se z mrtvih gori stal!“

Kristuš je prodekoval rezšvečenje, pota napre. Oni, šteri su naroda v kmici držali, su s pravom strahom bili za svoje mastne lonce. To njim nikak neje pasalo, kaj bi se ljudi radi imeli, jednaki bili pred Bogom i zakonom i da bi saki človek mogel srečno živeti. Oni su ostali pre tem, da bi samo par srečnih ljudi bilo, a milijoni naj živiju v največšem siromaštvu.

I Magyarski orsag je, potli duge Kalvarije došel do toga, da se gori stane. Njegvo telo su na leta mrcvarili oni, šteri se v kmici skrivleju. Sto i sto pot su ga vun dali i več je skorom tak bilo, da bodo potli Judašovoga kušča došli soldati prezbožnosti, v kipu divjih hordi i bodo našega siromaškoga orsaga odvlekli pred novoga Pilatuša, šteri si niti roke nabo pral, nego z pravim veseljem bo zapovedal: „Pribite ga na križ!“

Eli naš Magyarorszáq, Kralestvo Svetoga Štefana, orsag Blažene Device Marie, je još v pravo vreme spoznal velku pogibel, štera se mu grozila, zbudil se z teškoga sna, odvrtul je od sebe Judaše izdajitele i v velkoj svetlosti zdigel se na novo življenje.

Je tak je! Kaj se v zadnje vreme pripetilo, to je za nas novo življenje. Oni, šteri su naroda vodili po krivom potu, v propast, su zniknuli, nišči se ne plače za njimi. Orsag se ravna na pošten način, voditeljstvo su prek zeli najbolši, za to stvoreni sini naroda, a naši nepriatelji,

šteri su nam prepravljali križa i ravnali pota na kalvariju, bodo se žišli z železnimi šakami naših dičnih honvedov.

Pred Vuzmom je vreme za pokoru, za žalosti zbog včinjenih grehov. Pred Vuzmom saki krščanski človek rečuna dela s svojom dušom, pokoru okreži za včinjene grehe i s čistom i okrepljenom dušom čeka svetka svetoga Vuzma.

Negda za starinskih vremen, su ne stvorili zakona proti izdajitelam domovine, kajti po njihovom takšega — ga ne bilo. Starinski ljudi, šteri su zakone krojili, ne su si mogli premisliti, kaj bi se našel človek, šteri bi z nepriatelom držal proti onoj domovini, štera ga stvorila na ov svet, štera mu kruha i mirno življenje da. Na žalost denes, potli dve jezere i nešternih sto let, je ne tak.

Denes Judasi tu hodiju med nami. Fališne su njim oči, reči i njihovoga dela. Judašove kušce na saki korak deliju, ali ne na tridesti srebrenih penez, kak negda on, šteri je Kristuša vun dal, nego za teske miljone.

Denes ne iščeju Zveličitela na Bregu Oljenih Drv, nego telo mu gaziju, dušu mu kvariju i to očeju, da bo ves odnemoget, naj se poklekne pred svojimi hahari i naj tak prime križa z njihovih rok.

Eli naš narod, šteri je črez jezero let trdo, kak kamen branil krščanstvo i zapadnu kulturu, nabo prignul glavu pod haharsku sekiru. Nabo se dal vkaniti od fališnoga kušca, nego bo odvrtul od sebe se izdajitele i z groba zdignjenim Zveličitelom bo gizdavo nosil zastavu krščanstva i pravice.

A oni, šteri su napravili greha proti domovini, naj si sipaju pepela na glavu. Naj si premislju kakše velke grehe su včinili, takše, kakše je ne moči z nikšim štrofam odslužiti.

Moj greh! Naj deneju roku na srce oni s črnim trgovinom, šteri su po sakoj ceni se skup sprobali, napunili su magazine i ne su mislili na one siromaške honvedske žene i matere, štere imaju

može, eli sine na fronti, zemle nemaju, a živiju s podpore i nemreju doći do falačka kruha, eli do kakše jope i ne su mislili na to, da kak s teškom dušom te naši dični honvedi čitaju takše liste, pune javkanja, šteri z doma dođu.

Onda oni nabijači cen, šteri su znućali prilike, kaj su đrugi v sili bili i prosili su i od najvećšega siromaka šestpotulko, kak je vredno ono, kaj su tržili.

Ran tak i oni, šteri delavce znućaju. Imaju sega dobra dosta, vživaju se najbolše, a delavcam niti kruha nebi voščili.

I još oni nazločesteši, šteri širiju fališne glase. Poslušaju stranjske nepriateljske radie i druge fališne glase i giftaju ludem duše. Oni, šteri su šteri zrućiti domaću frontu. Da su kakšega nepriateljskoga glasa čuli, onda su velke večerje držali, a da su čuli, kaj su naše trupe nepriatelja potukle, onda su njim glave doli visele.

Fala našemu starinskomu magyarskomu vitezstvu i našoj trdoj voli, te kaine vode ne su mogle oblejati trdoga grada magyarske domovine i svetlu zastavu kršćanstva. Naša znutrešnja fronta je trda, kak one betonske stene, štere braniju zapadnu frontu, naša dična soldačija pak nam brani domovinu.

V Svetom Pismu je napisano, kaj se pripetilo z Judašom i z njegovimi tridesti srebrnim penezi. Šteri su za njim išli, naj si to prećitaju, moreju se stoga čuda navćiti.

Kristuš se zdigel z mrtvih i kraluval bo za naveke. Magyarski orsag se zdigel i živet bo do kraja sveta.

Majka Boža pomori nam!

Svrni se Majka Boža z Neba doli, tam na taborskom polu oči tvoja naj sprejavaju naše, da nam dođu dimo, oči moži, i brati.

Svrni se Majka

Čuvaj i brani velku Nemšku
Sveti Križ pomagaj njim v ognju.

Svrni se Majka

Čuvaj i brani naše viteze
Adolf Hitlera, Horthy Mikloša.

Svrni se Majka

Čuvaj i brani našu domovinu
Magyarsku zemlu, Svetu Korunu.

Svrni se Majka

Srce božansko Kristuša Krala
Ti vladaj na zemli, tebi pripada.

Svrni se Majka

Srce božansko i suza vnoga
Daj da više ljubimo Boga.

Svrni se Majka

Da se spuni vola božanska
Da se vmiri kugla zemelska.

Svrni se Majka

Kraliča Neba i Zemle zvana
Bodi Ti nam ve naša Patrona.

Svrni se Majka

Sprosi od Boga želaoga nam mira
Naj si zemlica vezda počiva.

Svrni se Majka

Presveto Trojstvo, Zmožno božanstvo
Pogledni na zemli ludstvo žalošno.

Pisala:

Mikolaj Maria rogyena Dolovics
Muraszilvágy

Ne smeti poslušati stranjski radio

(MTI) Magyarska vlada je vun dala naredbu, po šteroj je oštro zapovedano, da se nesme poslušati stranjski radio glas. Ran tak ne smeti poslušati stranjske mužike.

Što se toga nabo dižal, ve v taborsko vreme dobi rešta do šest meseci. Zvun strofa dobi i internacija, a more dobiti i peneznoga strofa. Radio, na šterim se bi poslušalo, bođo vlasti zele.

Zabrana poslušanja stranjskih radia se ne tiče:

1. Nemšku i one orsage, šteri su z Nemškom v vezi.

2. Sa ona mesta, štera su nemci zavzeli i radiostacione vodiju nemci.

Ova naredba vaľa od apriliša drugoga dale.

Po drugoj naredbi mora saki što neje do ve prijavil svoj radio, to odmah vćiniti. Drugač dojde pred taborski sod.

Taborski glasi

Službeni glas za bombaše v Magyarskoj

(M.T.I.) Magyarska Telegrafaska Kancelarija daje na glas:

Anglosake leteće mašine su apriliša 3 ga, koli poldneva doletele ober Srednje Magyarske, tak i ober glavnoga varaša Budapešt i hitile su doli bombe. Od bombih su i ludi nastradali. Kaj je kvara, ve se šaca. Do ve je sigurno, da su šest mašin doli postrelali.

Ministerska konierencja

V pondelek su si ministri s predsedanjem Sztójay Döme-a ministra predsednika konferenciju držali. Poslušali su ministra znutrešnjih poslov, kaj je bilo kvara v varašu i se okoli i zrekli su priznanje narodu, kaj se za vreme napadaja z lufta tak mirno držal i sigdi pomagat prez davanju pomoći.

Zatem su ministri pomohili ona mesta, de su curele nepriateljske bombe.

Sovjetska fronta

Kakše teške bitke tečeju na toj fronti, to si mi, šteri smo doma, nikak nemremo premisliti Sovjeti vidiju, da nemreju nemškoj soldačiji čuda zapovedati, vlašuju se svoje rezerve, taborska kola na čuda jezere, samo da bi frontu predri i dobili slobodnoga pola po celoj Europi.

Nedelni glasi nam velju, da je nekaj strasnoga, kaj se đela koli varašov Tarnopol, Kovel i Brody. Te varaši već čez dneve dobiju samo z lufta pomoći i se jeno toga, se držuju, prem da su nepriateljske sile čuda večše od njih.

Osobito v varašu Brody je jaka obrana. Nepriatelji već deset dni sipaju granate na te varaš. Crkve, hiže se v luftu, a prek sega toga, naši držuju varaši i ne vpešaju. Nepriateljski zgubički se već niti prebrojiti nedaju.

Pondelek nam veli, da na fronti frontu Tarnopol-Brody je oštra bitka trpela od ranoga jutra do knice. Bolševiki su vložili čuda kanonerov z jakim ognjom i čez više vur su granati cureli kak toča. Zatem su bolševički strelci šteri zavzeli te varaše i poleg dugše bitke su na nesternim mestu vđrli. Sovjetski zgubiček 19 velikih okloplnih taborskih kol i 6 teških stukov. Od varaša Brody na sever su nemške trupe vđrle v jenu sovjetsku trupu i z mašinpuškami čuda soldačije vnišli.

Pre varašu Kovel su nemci sovjetske trupe zavrnuli.

Najvoveše glase čujemo, da na toj fronti još navek trpiju teške bitke. Pre varašu Stanislav su magyarske trupe zavrnule nepriatelja.

Z drugih delov fronte čujemo glase, da sovjeti sigdi, de probaju, trpiju velke zgubičke. Z jene fronte čujemo za velke sovjetske zgubičke

MOTOR ZA PRODATI

Marke Ford A. tipa s 4 cilindri z magnetom sposoban za pogon, eli bi se menjal za menšji motor, okoli 4 konjskih sil upitati

HORVÁTH MÁTYÁS
Bocskaihegy - Muraszterdahely

v taborskim koli, a z druge strane pak, da je doli opalo čuda nepriateljskih aeroplanov.

Nemški narod ima 100 milijonov, a bolševiki do 160 milijonov. Bolševički harcuvelju na jenoj fronti, a nemci na tri-štiri fronte. moremo si misliti, kaj bi z Europe bilo, da nemška soldačija nebi tak z dušom i telom harcuvala i s čvrstom volom, da na zadnje mi moramo preladati nepriatelja.

Europska fronta

**Strašno bombašenje v Švajcarskoj
Anglosasi rušiju i koleju v orsagaj,
šteri niti nesu v taboru**

Švajcarska već od negda ima zakona, da se ne meša v evropsku politiku. Či se štere države posvadiju, Švajcarska se navek drži vkraj, niti za jenu, niti za drugu stran.

Takšega orsaga niti z jene strane ne smeti napadati, ali nasi nepriatelji se toga ne držuju. Tak su ove dneve doleteli ober Švajcarske na varaš Schaffhausen i hitili celoga deždja bombi. Fabrike v ognju, crkve, hiže zrušene, bogati muzeumi i druge stvari, se nakli zgoreto i zrušeno. Prek 50 mrtvih i prek 100 teško ranjenih. Najlepši del varaša tak zgledi, da se treba plakati nad njim.

Anglosaski bombaši nemreju reći, da su zabodili, kajti je bilo lepo vedro vreme. Oni su došli ob 11 vuri pred poldan i s kak god visokoga morali su videti velku vodu Rajnu, štera je granica med Nemškom i Švajcarcom. Naši nepriatelji velju da oni harcuvelju za kulturu. Štem su ispita položili.

Engleska fronta.

Anglosaski bombaši su već tak zaslepleni, da niti svoje mašine ne poznaju. Na srednjem morju su doli strelili i svoje aeroplane i piloti su se z mašinami vtopili.

Ober Nemške nepriateljskim avionam slabo ide, ov tleden čujemo, da nemci doli postrelaju po 100, 140, 60, 80 mašin. De se nepriatelji pokajeju nemski vadaši se nam zdigneju, makar je lakše god oblačno vreme i prez milosti pošilaju engleske i amerikanse mašine doli, de je kraj mašinam i ludem, šteri gori zedju.

Talijanska fronta

Ov tleden ne bilo nikaj osobitoga. Tak čujemo, da amerikanci voziju koci čuda trupe i matriala i spravljaju se na nove bitke Bomo vidli nemci su med tem vnišli više taborskih kol.

Japanaska fronta

V Burmi su japanske trupe zaokrožile varaša Imfal i vu njem je čuda anglosaskih trup i odrezali su njim ceste za koci voziti.

ETERNIT plate za pokrivati krove,

stene i pohištva dobiju se

CSÁKTORNYA,
Széchenyi vulica br. 3.

Civili su vlovili američke soldate

Kaj se se more pripetiti v jenim taboru

Nemške novine pišejo ovo pripetanje z taljanske fronte:

Blizo varaša Aprilja je jena nemška patrola išla proti američkim linijam. Pre jenoj skup postrelanoj selskoj hiži su našli špajsnoga čopora ljudi. Jen stari selski človek, njegva žena, dve velke čeri i tri velki sini su z američkimi mašin-puskami naoružani, stražili osem rezoružanih soldatov.

Da je nemška patrola ta došla, stari je pripovedal nemškim soldatam, da su te osem američkani pred par dnevi ta došli i zavzeli njegovu hižu. Prvi posel njim je bil, kaj su staromu zeli se hrane, štere su pre hiži bile. Da su to pojeli, onda su došle na red goske, race, kokoši. Proti njegovim velikim čerim su se jako nepošteno ponašali i rekli su njim, da bodo došli v Rim, te puce bodo morale pri njih biti. Jen den je nemška granata vudrla v krov i najza te selske hiže. Na to su američkani prisilili celu familiju, kaj su njim morali, ne dalko od hiže grabe skopati, de su se čuvali. Za kratko vreme su nemški kanoneri fest strelali na to hižu, američkani su se v grabu skrili, a familija je odbegala na pole i tam su čakali dok strelanje mine.

Jempot, da je ožnji prestal, je najstarejši sin došel nazaj k hiži i videl je, kaj su američkani još navek v grabi. V na pol zrušenoj hiži je našel njihovo oružje. Mam si je premislil kaj bo napravil z ovimi nepoznavanimi američkimi gosti, pobral je njihove mašinstvo, granate i municiju, odnesel na pole i naoružal celu familiju i tak su došli nazaj k hiži.

Taljani su se postavili koli grabe i da su američkani štel v un zidti, su je s par šusi nazaj stirali. Zabadav su probali kleti i špotati, čim su se pokazali, šusi su je mam nazaj stirali. Ceterdesetosem vur su je tak v grabi držali i da je nemška patrola došla, onda su te selski ljudi gizardvo prek dali svoje zaroblenike. Nemci su zaroblenike odtirali, a sobom su zeli i te selske ljudi. Nemški komandant je jako pofalil to taljansku familiju, odredil je, da američkance treba odtirati v Rim i dozzvolil je familiji, kaj su je oni tirali z američkim, zavzetim oružjem po varašu Rimu.

Stanovniki varaša Rim su se ne malo čudili, de su vidli, kak ta bistra selska familija tira zaroblenike, još i puce su mele v rokaj američke mašinstvo.

KAJ JE NOVOGA?

— Sem našim predplatnikam, čitatelam i sem priatelam našega lista, v tem teškem kajim želemo srečne i mirne vuzmene svetke.

Vuredništvo i administracija „MURAKÓZ“

— Vkmičiti obloke i vrata je treba od sedme vure na večer do jutra pete vure.

— Vlovili su horvatskoja švercera i njegve megymurske pajdaše. V Megymurju, de tri granice skup dojdou su pak švercere vlovili. Zadnju sredu v jutro je jena patrola granične straže v Miksaváru spazila, kaj se nekši, koli 30 let star človek oče pre trojnój granici prek prevleči. Imel je puno vreče na hrbltu i v rokaj paklece, pak je tak ne bilo teško poguniti, kaj oče te človek.

Patrola je zisla vun s svojega mesta i postavila toga človeka. On je postal i mam je štel magyarskomu stražaru 100 pengó v šaku stisnuti, samo naj bi ga pustil. Samo magyarski soldat je poznal svoju dužnost i dotiral je švercera na stražu v Miksavár.

Imel je sobom 65 kil fine mele i više kil bohana za pipu. Na preslušaniu je povedal, da se zove Andrasics András s Horvatskoja, v noči je došel prek Drave s Horvatske. Išel je v Dravamogoród, ta je nesel 10 kil galica i rano je z doblenom robom štel idti nazaj, da su ga vlovili. Kajti je straniški, straža ga prek dala žandarom v Drávavásárhely, odnod pak su ga odtirali v Nagykanizsy.

Obtoženi su i oni megymurci, šteri su galica prek zeli i za to melu i dohana dali.

— Velki ožnj v Letenye na Staroj Gorí. Aprilša 30-ga rano ob poldan se pripetila strašna nesreča v Letenye, v starim goricam. Prek 40 gazdam su zgorle kleti, vino v lagvaj i se druge stvari, štere su tam meli. Kvar je strašno velki, za ve se još nemre preceniti. Gasit ne hilo moči, niti ga bilo vode, niti špricalke. Nemški soldati su pomagali, kulko je bilo moči.

Kak se ožnji pripetil, se još nezna, žandari vodiju kvižiciju, da se krivec prenajde. Tak zgleđi, da je ta velka nesreča došla od nepazljivosti. Tam su se posod starinske, šopane kleti z odprtim kolenom, veter furt vleče i mogla je štera iskra zgrabiti krova, a se je suho i fletno se vužje.

Jako su nesrečni te gazdi, vina, stanja i se-ga drugoga su kvarni, sekularno neje nikaj bilo, a kak si bodo stanje nazaj postavili denes, da ga ne matrijala za dobiti.

Med nesrečnimi ima čuda gazdov z Muraesánya, onda z Letenye i Egyeduta.

Ova velka nesreča naj bo opomena sem nam, da je jako treba paziti na ožnji prenu ve, da letno vreme dohaja i prenu da je šopano stanje i odprti kohen. Či kam odidemo, ognja dobro vgasnuti, a i da smo doma, treba jako paziti. Deča pre ognju i šibicaj nemaju nikaj za iskati. Naši ljudi su mirno delali svoje posle, a nesreča njih je dostigla 11 kilometrov dalko.

A kaj je najglavnese, saki gazda naj si da sekulariti svoje siromaštvo. Nigdar je jako dobro v roke zeti, kaj človek dobi. Za to sekulaciju moraju se penazi stvoriti i pre najsiromaškejoj hiži.

— Strelal je v obloke onih, za štere je držal da su ga gori dali. Taradi Alajosa z Belice je jempot nešči tožil pre žandaraj, za to, da je strelal. Taradi je mislil, da ga je Vidovics Ferenc taborski invalid gori dal. Zato je jene noči došel pred Vidovicošov hižu z nabitom puskom, da se mu osveti. Taradi je poružil na Vidovicošovim obloku z vulice i pitel ga:

Kaj sam ja tebi kriv? Za kaj očes moju krv piti? Ve bum ja tvoju krv pil.

Zatem je zgrabil nabitu pušku i strelil je črez oblok v Vidovicošov stan. Na sreću kugla neje nikoga trefila. Zatem je išel okoli i ružil je na vrataj, Vidovics je bil strelah od človeka s puskom, hapil ga prositi i rekao je, da ga ne on tožil, nego Blagusz Jánosova žena. Na to je Taradi odisel k Blaguszu i tam je takše komedie napravil i na zadnje strelil v stan.

Zatem je Taradi odisel v Torökudvar, pušku ostavil pre jenim priatelom, ov pak ju je spravil prek v Horvatsku.

Taradi je potli toga vušel, eli žandari su ga vlovili i kajti se takše delo oštro štrofa, su ga svezanoga odtirali v Budapešt v rešt.

— Cugi su se premenili. Kak zavzedimo od aprila prvoga nejde više s Csáktornya v Budapešt on, tak zvani Árpádvonat, niti pak pred poldan ne dojde z Budapešta.

Snelcug v jutro tulikajše nejde v Budapešt, niti v noči nazaj. Na mesto toga ide Árpádvonat z Csáktornya v jutro ob 5 vuri, ob 9:20 vur je več v Budapeštu, odnot ide nazaj ob 18 vuri i ob 21:58 vuri več je v Csáktornya. To je po starom računu ob 6 vuri popoldan se gene i ob 10 vuri na večer je tu.

“Za ov glas i ču se mortí kaj premeni, ne zeme nase odgovornost niti vuredništvo, niti pak administracija.

— TABORSKA POŠTA. Vrtarics Peter honved Tábóri pošta F 756. Pozdravla z daleke fronte svoje roditelje, ženu, sineka, brate, su rodbinu i priatele i žele srečne vuzmene svetke. Dale prosí roditelje, kaj bi mu predplatili Murakóz novine, a prosí i druge roditelje, kaj bi svojim sinam pošilali naše novine, kaj bi se v njimi naši vitezki honvedí mogli najti.

— Po drugipot je došla v rešt megymurska tatica. Ove dneve je bil v Nagykanizsi sejem, pak je čuda straniških ljudi pohodilo štacune. Prem z Megymuria je bilo čuda ljudi tam. Neštérni štacuni su čisto puni bili s kupci. V glavnoj vulici, v jenim štacunu je detič spazil, da jena mlada žena, štera se jako pogajala za jen

Zafala

Soj našoj rodbini, priatelam i poznanam, šteri su s prilikom smrti moje žene, to je naše matere, v Csáktornya preminule

Tomsics Antona žene,
rodjene Vukovics Terezije

z Vashegya, sprevodili ju na njenom zadnjem potu, njenu raku z venci okinčili, eli na drugi način olekšali nam našu velku žalost, z ovim potem se najlepše zefalimo.

Eksterno se zafalimo gospodi doktoram z špitalu v Csáktornya i poštuvanim častnim sestram za njihove velke brige i trude.

Tomsics Antal, Vashegy
i njegva žalostna deca.

pulover, da je mislila, kaj ju nišči ne vidi, je to finu robu skrila pod kobec. Detič joj je vkradjenu robu zel, pozvali su policajja i žensku su odtirali. Bila je to Mrazovics Klara z Zslaujvára, ista ona, štera je ne zdavnja v jenim drugim štacunu parfema vkrala i čuda takšega su našli v njenim stanu. Taticu su v rešt deli, dobila je 7 dni štrofa.

— Paklece ne zeme gori taborska pošta. (MTI.) Po naredbi m. kr. honvedstva, do dalnje odredbe na taborsku poštu ne moči paklece gori dati. Liste i karte i dale zeme gori taborska pošta.

GLASI JARAŠA PERLAK

— Krompera voziju z Doljnega Megymurja. Gospodari jaraša Perlak daju nutri za ob-skrbu naroda 17 vagonov krompera. Ove dneve se bo kromper nutri daval pre Futuri v Perlaku i bo se dale vozil.

— Leventasi v Perlaku dobiju igrališče. V občini Perlak bodo za leventase, z vekšim stroškom igrališče napravili. To bude čisto po de-nešnjim potrebam vredjeno, kaj se bodo naši mladi dečki mogli muštrati.

Pošta vurednika Bogdan Mark. Kam šfe dali molbenicu, tam je treprositi, kaj bi brže rešili.

NAJNOVEŠI GLASI

K glasam Magyarske Telegrafске Kancelarije, z Berlina za bombardiranje Budapešta čujemo još ovo:

Američki bombaši su s južno-zapadne strane doleteli ober Budapešta. Magyarski i nemški vadasi su se mam zdigli proti njim i dobro su harcuvali. Bilo je prek 200 štrimotornih nepriateljskih mašin. I naši kanoneri su dobro branili. Doli je opalo 14 nepriateljskih mašin.

Narod se jako trdo držal, prem da su na više mestaj opale bombe. Najbole je stradal Szent László špital. Na njega je opalo do 30 bombi. Mrtve i ranjene ima med betežniki, decem i verteri. I med civilni ima mrtvih.

Soldačija, policajji i straža za obranu od lufta su se mam hapili ognje gasiti, narod pak je pomagaj.

Jeli sam patilil za novine?

može, eli sine na fronti, zemle nemaju, a živiju s podpore i nemreju doći do falička kruha, eli do kakše jope i ne su mislili na to, da kak s teškom dušom te naši dični honvedi čitaju takše liste, pune javkanja, šteri z doma dojdou.

Onda oni nabijači cen, šteri su znućali prilike, kaj su drugi v sili bili i prosili su i od najvećšega siromaka šestpot tulko, kak je vredno ono, kaj su tržili.

Ran tak i oni, šteri delavce znućaju. Imaju sega dobra dosta, vživaju se najbolše, a delavcam niti kruha nebi voščili.

I još oni najzločestši, šteri širiju fališne glase. Poslušaju stranske nepriateljske radije i druge fališne glase i giftaju ludem duše. Oni, šteri su šteri zrušiti domaču frontu. Da su kakšega nepriateljskoga glasa čuli, onda su velke večerje držali, a da su čuli, kaj su naše trupe nepriatelja potukle, onda su njim glave doli visele.

Fala našemu starinskomu magyarskomu viteztvu i našoj trdjoj voli, te kalne vode ne su mogle oblejati trdoga grada magyarske domovine i svetlu zastavu kršćanstva. Naša znutrešnja fronta je trda, kak one betonske stene, štere braniju zapadnu frontu, naša dična soldačija pak nam brani domovinu.

V Svetom Pismu je pišano, kaj se pripetilo z Judašom i z njegovimi tridesti srebernimi penezi. Šteri su za njim išli, naj si to prečitaju, moreju se stoga čuda navćiti.

Kristuš se zdigel z mrtvih i kraluval bo za naveke. Magyarski orsag se zdigel i živjel bo do kraja sveta.

Majka Boža pomori nam!

Svrni se Majka Boža z Neba doli, tam na taborskom polu oči tvoja naj sprejavaju naše, da nam dojdou dimo, oči moži, i brati.

Svrni se Majka

Čuvaj i brani velku Nemšku
Sveti Kríž pomagaj njim v ognju.

Svrni se Majka

Čuvaj i brani naše viteze
Adolf Hitlera, Horthy Miklósa.

Svrni se Majka

Čuvaj i brani našu domovinu
Magyarsku zemlu, Svetu Korunu.

Svrni se Majka

Srce božansko Kristuša Krala
Ti vladaj na zemli, tebi pripada.

Svrni se Majka

Srce božansko i suza vnođa
Daj da više lubimo Boga.

Svrni se majka

Da se spuni vola božanska
Da se vmiri kugla zemelska.

Svrni se majka

Kralića Neba i Zemle zvana
Bodi Ti nam ve naša Patrona.

Svrni se Majka

Sprosi od Boga želnođa nam mira
Naj si zemlica vezda počiva.

Svrni se Majka

Presveto Trojstvo, Zmožno božanstvo
Pogledni na zemli ljudstvo žalostno.

Pisala:

Mikolaj Maria rogyena Dolovics
Muraszilvágy

Ne smeti poslušati stranjski radio

(MTI) Magyarska vlada je vun dala naredbu, po šteroj je oštro zapovedano, da se nesme poslušati stranjski radio glas. Ran tak ne smetj poslušati stranjske mužike.

Što se toga nabo držal, ve v taborsko vreme dobi rešta do šest meseci. Zvun štrofa dobi i internaciju, a more dobiti i peneznoga štrofa. Radio, na šterim se bi poslušalo, bodo vlasti zele.

Zabrana poslušanja stranjskih radia se ne tiče:

1. Nemšku i one orsage, šteri su z Nemškom v zaeni.
2. Na ona mesta, štera su nemci zavzeli i radioštacione vodiju nemci.

Ova naredba vaľa od uprišča drugoga dale. Po drugoj naredbi mora saki što neje do ve prijavil svoj radio, to odmah vćiniti. Drugač dojde pred taborski sod.

Taborski glasi

Službeni glas za bombaše v Magyarskoj

(MTI) Magyarska Telegrafška Kancelarija daje na glas:

Anglosaske leteće mašine su apriliša 3 ga, kolli poldneva dolelele ober Srednje Magyarske, tak i ober glavnoga varaša Budapešt i hitile su doli bombe. Od bombih su i ludi nastradali. Kaj je kvara, ve se šaca. Do ve je sigurno, da su šest mašin doli postrelali.

Ministerska konferencija

V pondelek su si ministri s predsedanjem Sztójay Dóme-a ministra predsednika konferenciju držali. Poslušali su ministra znutrešnjih poslov, kaj je bilo kvara v varašu i se okoli i zrekli su priznanje narodu, kaj se za vreme napadaja z lufu tak mirno držal i sigdi pomagaj pre davanju pomoći.

Zatem su ministri pohodili ona mesta, de su curele nepriateljske bombe.

Sovjetska fronta

Kakše teške bitke tečeju na toj fronti, to si mi, šteri smo doma, nikak nemremo premišiti Sovjeti vidju, da nemreju nemškoj soldačiji čuda zapovedati, vlašuju se svoje rezerve, taborska kola na čuda jezere, samo da bi frontu predri i dobili slobodnoga pola po celoj Europi.

Nedelni glasi nam velju, da je nekaj strasnoga, kaj se dela kolli varašov Tarnopol, Kovel i Brody. Te varaši već čez dneve dobjju samo z lufu pomoć i se jeno toga, se držju, prem da su nepriateljske sile čuda vekše od njih.

Osobito v varašu Brody je jaka obrana. Nepriatelji već deset dni sipaju granate na te varaš. Crkve, hiže se v lufu, a prek sega toga, naši držju varaši i ne vpešaju. Nepriateljski zgubički se već niti prebrojti nedaju.

Pondelek nam veli, da na frontu Tarnopol-Brody je oštra bitka. Trpela od ranoga jutra do knice. Bolševiki su vložih čuda kanonerov z jakim ognjom i čez više vur su granati cureli kak toča. Zatem su bolševički strelci steh zavzeti te varaši i poleg dugše bitke su na nešternim mesti vdrl. Sovjetski zgubiček 19 velikih oklopljenih taborskih kol i 6 teskih štukov. Od varaša Brody na sever su nemške trupe vdrl v jenu sovjetsku trupju i z mašinpuškami čuda soldačije vništih.

Pre varašu Kovel su nemci sovjetske trupe zavrnuli.

Najjovše glase čujemo, da na toj fronti još navek trpiju teške bitke. Pre varašu Stanislav su magyarske trupe zavrnule nepriatelja.

Z drugih delov fronte čujemo glase, da sovjeti sigdi, de probaju, trpiju velke zgubičke. Z jene fronte čujemo za velke sovjetske zgubičke

MOTOR ZA PRODATI

Marke Ford A. tipa s 4 cilindri z magnetom sposoban za pogon, eli bi se menjal za menšji motor, okoli 4 konjskih sil upitati

HORVÁTH MÁTYÁS
Bocskaihégy - Muraszerdahely

v taborskim koli, a z druge strane pak, da je doli opalo čuda nepriateljskih aeroplanov.

Nemški narod ima 100 milijonov, a bolševiki do 160 milijonov. Bolševiki harcuvelju na jenoj fronti, a nemci na tri-šteri fronte. moremo si misliti, kaj bi z Europe bilo, da nemška soldačija nebi tak z dušom i telom harcuvala i s čvrstom volom, da na zadnje niti moramo preladata nepriatelja.

Evropska fronta

Strašno bombašenje v Švajcarskoj
Anglosasi rušiju i koleju v orsagaj,
šteri niti nesu v taboru

Švajcarska već od negda ima zakona, da se ne meša v evropsku politiku. Či se štere države posvadiju, Švajcarska se navek drži vkraj, niti za jenu, niti za drugu stran.

Takšega orsaga niti z jene strane ne smeti napadati, sli naši nepriatelji se toga ne držju. Tak su ove dneve doleleli ober Švajcarske na varaš Schaffhausen i hitili celoga deždja bombi. Fabrike v ognju, crkve, hiže zrušene, bogati muzeumi i druge stvari, se nakli zgoroto i zrušeno. Prek 50 mrtvih i prek 100 teško ranjenih. Najlepsi del varaša tak zgledi, da se treba plakati nad njim.

Anglosaski bombaši nemreju reći, da su zabitodli, kajti je bilo lepo vedno vreme. Oni su došli ob 11 vuri pred poldan i s kak god visokoga morali su videti velku vodu Rajnu, štera je granica med Nemškom i Švajcarcom. Naši nepriatelji velju da oni harcuvelju za kulturu. Stem su ispita položili.

Engleska fronta

Anglosaski bombaši su već tak zaslepleni, da niti svoje mašine ne poznaju. Na srednjem morju su doli strelili i svoje aeroplanje i piloti su se z mašinami vtopili.

Ober Nemške nepriateljskim avionam slabo ide, ov tjeđen čujemo, da nemci doli postrelaju po 100, 140, 60, 80 mašin. De se nepriatelji pokajeju nemški vladasi se mam zidneju, makar je kakše dog oblično vreme i prez milosti pošljaju engleske i amerikanske mašine doli, de je kraj masnam i ludem, šteri gori vedju.

Taljanska fronta

Ov tjeđen ne bilo nikaj osobitoga. Tak čujemo, da amerikanci voziju kočju čuda trupe i matrala i spravljaju se na nove bitke Bomo vidli nemci su med tem vništih više taborskih kol.

Japanska fronta

V Burmi su japanske trupe zaokrožile varaša Imfal i vu njem je čuda anglosaskih trup i odrezali su njm ceste za kočju voziti.

ETERNIT plate za pokrivati krove,

stene i pohištva dobiju se

CSÁKTORNYA,
Széchenyi vulica br. 3.

Civili su vlovili američke soldate

Kaj se se more pripetiti v jenim taboru

Nemške novine pišeju ovo pripečenje z taljanske fronte:

Blizo varaša Aprilia je jena nemška patrola išla proti američkim linijam. Pre jenoj skup postrelanoj selskoj hiži su našli špajsnoga čopora ljudi. Jen stari selski človek, njegva žena, dve velke čeri i tri velki sini su z američkimi mašinspuškami naoružani, stražili osem rezoružanih soldatov.

Da je nemška patrola ta došla, stari je pripovedal nemškim soldatam, da su te osem amerikanci pred par dnevi ta došli i zavzeli njegovu hižu. Prvi posel njim je bil, kaj su staromu zeli se hrane, štere su pre hiži bile. Da su to pojeli, onda su došle na red goske, race, kokoši. Proti njegovim velikim čerim su se jako nepošteno ponášali i rekli su njim, da bodo došli v Rim, te puce bodo morale pri njih biti. Jen den je nemška granata vudrila v krov i najža te selske hiže. Na to su amerikanci prisilili celu familiju, kaj su njim morali, ne dalko od hiže grabe skopati, de su se čuvali. Za kratko vreme su nemški kanoneri fest strelali na to hižu, amerikanci su se v grabu skrili, a familija je odbježala na pole i tam su čakali dok strelanje mine.

Jempot, da je ožnji prestal, je najstareši sin došel nazaj k hiži i videl je, kaj su amerikanci još navek v grabi. V na pol zrušenoj hiži je našel njihovo oružje. Mam si je premislil kaj bo napravil z ovimi nepozvanimi američkimi gosti, pobral je njihove mašinspuške, granate i municiju, odnesel na pole i naoružal celu familiju i tak su došli nazaj k hiži.

Taljani su se postavili kole grabe i da su amerikanci štel v un zidi, su je s par šusi nazaj strali. Zabadav su probali kleti i špotati, čim su se pokazali, šusi su je mam nazaj strali. Ceterdesetosem vur su je tak v grabi držali i da je nemška patrola došla, onda su te selski ljudi gizardvo prek dali svoje zaroblenike. Nemci su zaroblenike odtirali, a sobom su zeli i te selske lude. Nemški komandant je jako pofalil to taljansku familiju, odredil je, da amerikance treba odtirati v Rim i dozvolil je familiji, kaj su je oni tiral z američkim, zavzetim oružjem po varašu Rimu.

Stanovniki varaša Rim su se ne malo čudili, de su vidli, kak ta bistra selska familija tira zaroblenike, još i puce su mele v rokaj američke mašinspušole.

KAJ JE NOVOGA?

— Sem našim predplatnikam, čitatelam i sem priatelam našega lista, v tem teškim cajtim zeleno srečne i mirne vuzmene svetke.

Vuredništvo i administracija „MURAKÓZ“

— **Vkličiti obloke i vrata je treba od sedme vure na večer do jutra pete vure.**

— **Vlovili su horvatskoja švercera i njegve megyimurske pajdaše.** V Megyimurju, de tri granice skup dojdou su pak švercere vlovili. Zadnju sredu v jutro je jena patrola granične straže v Miksaváru spazila, kaj se nekši, koli 30 let star človek oče pre trojnój granici prek prevleči. Imel je puno vreče na hrbtu i v rokaj paklece, pak je tak ne bilo teško poguniti, kaj oče te človek.

Patrola je zisla vun s svojega mesta i postavila toga človeka. On je postal i mam je štel magyarskomu stražaru 100 pengó v šaku stisnuti, samo naj bi ga pustil. Samo magyarski soldat je poznal svoju dužnost i dotiral je švercera na stražu v Miksavár.

Imel je sobom 65 kil fine mele i više kil bohana za pipu. Na preslušaniu je povedal, da se zove Andriács András s Horvatskoja, v noči je došel prek Drave s Horvatske. Išel je v Drávamogyoród, ta je nesel 10 kil galica i rano je z doblenom robom štel idti nazaj, da su ga vlovili. Kajli je straniški, straža ga prek dala žandarom v Drávavaszárhely, odnod pak su ga odtirali v Nagykanizsy.

Obtoženi su i oni megyimurci, šteri su galica prek zeli i za to melu i dohana dali.

— **Velki oženj v Letenye na Staroj Gori.** Apriliša 30-ga rano ob poldan se pripetila strašna nesreča v Letenye, v starim goricam. Prek 40 gazdam su zgorele kleti, vino v lagvaj i se druge stvari, štere su tam meli. Kvar je strašno velki, za ve se još nemre preceniti. Gasit ne hilo moči, niti ga bilo vode, niti špricalke. Nemški soldati su pomagali, kulko je bilo moči.

Kak se oženj pripetil, se još nezna, žandari vodiju kvizičiju, da se krivec prenajde. Tak zgleđi, da je ta velka nesreča došla od nepazljivosti. Tam su se posod starinske, šopane kleti z odprtim kolenom, veter furt vleče i mogla je štera iskra zgrabiti krova, a se je suho i lletno se vužge.

Jako su nesrečni te gazdi, vina, stanja i se-ga drugoga su kvarni, sekularano neje nikaj bilo, a kak si bodo stanje nazaj postavili denes, da ga ne matriala za dobiti.

Med nesrečnimi ima čuda gazdov z Muraesánya, onda z Letenye i Egyeduta.

Ova velka nesreča naj bo opomena sem nam, da je jako treba paziti na oženj preu ve, da letno vreme dohaja i prem da je šopano stanje i odprti kolen. Či kam odidemo, ognja dobro vgasnuti, a i da smo doma, treba jako paziti. Deca pre ognju i šibicaj nemaju nikaj za iskati. Naši ludi su mirno delali svoje posle, a nesreča njih je dostigla 11 kilometrov dalko.

A kaj je najglavnese, saki gazda naj si da sekularati svoje siromaštvo. Nigdar ne znati, da more človeka nesreča dostignuti i onda je dobro v roke zeli, kaj človek dobi. Za to sekulaciju moraju se penazi tvoriti i pre najsiromaškejoj hiži.

— **Strelal je v obloke onih, za štere je držal da su ga gori dali.** Taradi Alajosa z Belice je jempot nešči tožil pre žandaraj, za to, da je strelal. Taradi je mislil, da ga je Vidovics Ferenc taborski invalid gori dal. Zato je jene noči došel pred Vidovicovu hižu z nabitom puškom, da se mu osveti. Taradi je poružil na Vidovicovim obloku z vulice i pitel ga:

Kaj sam ja tebi kriv? Za kaj očes moju krv piti? Ve bum ja tvoju krv pil.

Zatem je zgrabil nabitu pušku i strelil je črez oblok v Vidovicov stan. Na sreću kugla neje nikoga trefila. Zatem je išel okoli i ružil je na vrataj, Vidovics je bil strahom od človeka s puškom, hapil ga prositi i strel je, da ga ne on tožil, nego blagusz Jánosova žena. Na to je Taradi odisel k Blaguszu i tam je takše komedie napravil i na zadnje strelil v stan.

Zatem je Taradi odisel v Torökudvar, pušku ostavlil pre jenim priatelom, ov pak ju je spravil prek v Horvatsku.

Taradi je potli toga vušel, eli žandari su ga vlovili i kajli se takše delo oštro štrofa, su ga svezanoga odtirali v Budapešt v rešt.

— **Cugi su se premenili.** Kak zavzedimo od aprila prvoga nejde više s Csáktornya v Budapešt on, tak zvani Árpádvonat, niti pak pred poldan ne dojde z Budapešta.

Snelcug v jutro tulikaje nejde v Budapešt, niti v noči nazaj. Na mesto toga ide Árpádvonat z Csáktornya v julro ob 5 vuri, ob 9-20 vur je več v Budapeštu, odnod ide nazaj ob 18 vuri i ob 21.58 vuri več je v Csáktornya. To je po starom računu ob 6 vuri popoldan se gene i ob 10 vuri na večer je tu.

“Za ov glas i či se mortí kaj premeni, ne zeme nase odgovornost niti vuredništvo, niti pak administracija.

— **TABORSKA POŠTA.** Vrtarics Peter honved Tabori pošta F 756. Pozdravla z daleke fronte svoje roditelje, ženu, sineka, brate, su rodbinu i priatele i žele srečne vuzmene svetke. Dale prosí roditelje, kaj bi mu predplatili Muraköz novine, a prosí i druge roditelje, kaj bi svojim sinam pošilali naše novine, kaj bi se v njimi naši vitezki honvedi mogli najti.

— **Po drugipot je došla v rešt megyimurska tatica.** Ove dneve je bil v Nagykanizsi sejem, pak je čuda straniških ludi pohodilo štacune. Prem z Megyimurja je bilo čuda ludi tam. Neštérni štacuni su čisto puni bili s kupci. V glavnoj vulici, v jenim štacunu je detič spazil, da jena mlada žena, štera se jako pogajala za jen

Zafala

Soj našoj rodbini, priatelam i poznanacm, šteri su s prilikom smrti moje žene, to je naše matere, v Csáktornya preminule

Tomsics Antona žene, rođene Vukovics Terezije

z Vashegya, sprevodili ju na njenom zadnjem potu, njenu raku z vencí okinčili, eli na drugi način olekšali nam našu velku žalost, z ovim potem se najlepše zefalimo.

Eksterno se zafalimo gospodi doktoram z špitalu v Csáktornya i poštuvanim častnim sestram za njihove velke brige i trude.

Tomsics Antal, Vashegy
i njegva žalostna deca.

pulover, da je mislila, kaj ju nišči ne vidi, je to finu robu skrila pod kobec. Detič joj je vkradjenju robu zel, pozvali su policajia i žensku su odtirali. Bila je to Mrazovics Klara z Zalaújvára, ista ona, štera je ne zdavnja v jenim drugim štacunu parfema vkrala i čuda takšega su našli v njenim stanu. Taticu su v rešt deli, dobila je 7 dni štrofa.

— **Paklece ne zeme gori taborska pošta.** (MTI.) Po naredbi m. kr. honvedtabora, do dalnje odredbe na taborsku poštu ne moči paklece gori dati. Liste i karte i dale zeme gori taborska pošta.

GLASI JARAŠA PERLAK

— **Krompera voziju z Dolnjega Megyimurja.** Gospodari jaraša Perlak daju nutri za obškrbu naroda 17 vagonov krompera. Ove dneve se bo kromper nutri daval pre Futuri v Perlaku i bo se dale vozil.

— **Leventasi v Perlaku dobiju igrališče.** V občini Perlak bodo za leventase, z vekšim stroškom igrališče napravili. To bude čisto po de-nešnjim potrebam vredjeno, kaj se bodo naši mladi dečki mogli muštrati.

Pošta vurednika Bogdan Mark. Kam sše dali molbenicu, tam je treprositi, kaj bi brže rešili.

NAJNOVEŠI GLASI

K glasam Magyarske Telegrafske Kancelarije, z Berlina za bombardiranje Budapešta čujemo još ovo:

Američki bombaši su s južno-zapadne strane doleteli ober Budapešta. Magyarski-i nemški vadasi su se mam zdigli proti njih i dobro su harcuvali. Bilo je prek 200 štrimotornih nepriateljskih mašin. I naši kanoneri su dobro branili. Doli je opalo 14 nepriateljskih mašin.

Narod se jako trdo držal, prem da su na više mestaj opale bombe. Najbole je stradal Szent László špital. Na njega je opalo do 30 bombi. Mrtve i ranjene ima med betežniki, decem i verteri. I med civilni ima mrtvih.

Soldadžija, policajia i straža za obranu od lufta su se mam hapili ognje gasiti, narod pak je pomagal.

Jeli sam platil za novine?

TU JE DOBRA PRILIKA!

za

canjke i odpadke od štofa

dobite sake fele robe; igle za šivati, centimetre za meriti, žlice za jesti, cifraste stvari za lasi, cifraste igle, gjunge, igle ziherice i još druge hasnovite stvari.

Józsa László Károly
textil és nyersanyag kereskedelmi r. t. megbizoltja
Csáktornya, Molnár tábornok u. 14.

Gospodarstvo

Konople i len

S službene strane pak nas opomeneju, da naj se naši gospodari trsiju zapovati čim već lena i konople.

V Megyimirju živi još čuda starih ljudi, šteri znaju kulko su vredne negdašnje domaće flake. Naj se zmisliju na one lepe robače i gače, bele kak sneg, v šteraj su po nedelaj i svetkaj v cirkvu hodili.

Denes su taborske prihke, pamuk pri nas ne raste, z zvunjskih orsagov nutri dopelati nemremo, kaj se zmore, nuca soldačija. Zato si ljudi šteri imaju zemle, moraju sami pomoći. Z domačega platna flake čuda duže trpiju, kak štacun-ske i kaj je najglavneše, ne treba za to peneze dati.

Što zapova na 300 klaftraj konople, dobi najmenje 100-120 kil čiste kodele. Od je moči prek polovicu potrošiti za flake i još navek dosti ostane za domači kraj, za sake fele vojke, štranige, glavnike, drete, vreča, ponjave i drugo se, kaj gazda na gruntu nuca. V Megyimirju imamo dosti vožarov i te nam bodo spleli, kaj nucamo.

Ako povamo lena, te pak išče već niti da, kak konople. Na sto petdeset klaftraj more zrasti do 40-50 kil povesma. Z jene kile povesma dojde 4 metre platna, kajti jen meter ne vagne više kak 25 deke, pak ako imamo 40 kil povesma, stoga dobimo do 160 metri platna, to pak je dosti za kak god velku familiju za flake i za postelinjav za celo leto.

Kak smo već rekli, lensko i konopleno seme čuda vala za jedinice. To je oljeno seme i draže se gori jemle, kak pšenica. I stem se jako potpomaže orsačko gospodarjenje.

Naša mlajšina se odevčila od teh poslov.

Tu moraju ve naši siari ljudi doiti na red i mlade školati. Moški naj navčiju mlade gospodare, kak se mora len i konople povati, skubsti, eli s srpom kositi, namakati, sušiti i prepraviti za žensko delo. Matere pak naj navčiju svoje čeri, kaj je posla pre trlici, grebenu i kolovrti. Imamo na najži čuda kolovrti i trlice, te je treba napre zeći, popraviti i v delo postaviti. De ga ne, je su v Megyimirju drakslari, pak napraviju. I tkalcov imamo, fala Bogu dosta, v Megyimirju, mladi dečki se i toga navčiju.

Megyimurski gospodari su navek bili na dobrom i velkom glasu, pak sigurno znamo, da bodo i ve, da nas je sila pretisnula, znali biti na svojem mestu. Stem bodo pomagali najpredi sebi a i celomu narodu. Kaj se doma napravi, ne treba za drage peneze kupiti i čuda duže držti, kak fabričko.

Par reči za kromper

Naši gospodari dobro znaju, kak je važno krompera povati. Vala za ljudsko hranu, za živad i trgovinu. Čuda ljudi veliju, da je ne vredno povati krompera, kajti slabo plati. To je ne istina. Kromper ran tak plati, kak i sako drugo povanje. V dobro pognojenoj i obdelanoj zemli bogato rodi, a „što pak tuška seja, on drača že“.

Prinas na katastralnoj mekoti zraste 40-50 meti krompera. To je ne dosti, moralo bi zrasti 80-100 metrov. Šteri gazda ima slaboga krompera, sam si je kriv, neje dobro zemlu prepravil i obdelal i neje dobro seme posadil.

Kromper ima najrajši lehknu, luftnu zemlu, ali zraste i v drugoj teškejoj. V preveč gostoj, kiseloj zemli ne vala. De je bole pesek i drobni žitek ne zraste, tam kromper još navek dobro plati.

Krompera je najbolje saditi na strnišču, ili detelišču. Više leta jet za drugim na isto mesto krompera saditi je ne dobro, kajti zemla se stroši i napova se čuda takših gliv, štere krompera

fondaju. Najbole je sako štrto leto na isto mesto krompera saditi.

Kromper zahteva dobro, višepot preoranu zemlu, a čí je mogoče ne friško, nego lani pognojenu zemlu. Seme zebirati kak najbolše i najzdravše. S hudoga i drobnoga semena nemre dober kromper zrasti. Klíce doli trgati ne smeti on kromper nabo stiral, kajti oko je već stiralo a drugoč nabo. Male kratke klíce slobodno ostaneju.

De je cima već vuni, dobro je z lehknom branom zemlu povlačiti, stem jako čuda drača sfondamo. Da se kromper kopa, treba je koli korenja sega drača vun skopati, kajti drač vleče zemlu i to čuda škodi povanju. Potli prvoga kopa moramo se trsiti, krompera kak najpredi ogrnuti. Ogrnuti kromper stira čuda korenja i na sákom kornu zraste plod. Čí vidimo, da je potrebno, moremo krompera i dva—tripot ogrnuti. Stem sfondamo drača i pomažemo ploda, da bole raste.

Denes su teška vremena. Saki gospodar mora idti za tem, da čim već zapova. Čuda naroda živi v orsagu, šteri nemaju zemle, a jesti je tre, prez toga ne moči delati. Z zvunjskih orsagov nemremo nikaj kcoj voziti, zato se moramo trsiti, da nahranimo celoga naroda, im si delavci za nas delaju.

Mlinari i gospodari pazite!

Proda se jen

kmetski TRIER,

skorom novi za zrnje čistiti, se mere melinski hengerov, i kompletni hengeri, jen kompletni par kamenja z remenjem mam za nutati, jena dampfmašina sama ide, z mlatickom kompletna, a morem beštelati i se vrsti mašine za mlaiti, se po najfalešoj ceni.

Pitali POSZAVEC MÁRTON - LAPÁNY
pošta Muraszendhályon.

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja szavankint 10 fillér. A vastagon ayonított szövegeknek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Tanulóéányt jó házból keres női divatszalon 1941. Julius 9 tér, 4 sz.

Snajderski salon išče navučnicu z dobre híze 1941. Julius 9 plac, br. 4.

Mindenes főzőnőt (esetleg anyát 14-15 éves, leányval) azonnal felvesz Dr. Szentirmai József orvos Pestuhely Dr. Bozsilla Nándor utca 26 a.

Erősebb fin molnártanoncnek felvétetik, jelntkezni Robb Balint vami- és eszeremalmában Muraszendhályon.

Jaksegu dečka za mlinarskoga inuša zeme gori Robb Balint mlinar Muraszendhály.

Felölő szerkesztő: Fecsornik Ottó

Utasítás: Mind az írtalmakon: Pecsenék Ottó
Köbányai Polgári Serfözde, Csáktornya, Kossuth L. u. 1 sz. alatti

Köbányai Polgári Serfözde

muraközi egvedarustóia, ügyszintén

PETÁNCI ÁSVÁNYVIZ főraktára

jedini prodavec pive za Megyimirje i glavno skladišće PETANSKE kisele vode

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.

je svoje skladišće i magazine **PREMESTIL V ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA** (Staroga grada)